

december 2012

SamenKerk¹⁰

Uitgave van het Bisdome Haarlem - Amsterdam

Open de deuren van uw hart

pagina 4

Bethlehem, Huis van Brood

pagina 10

Zalig Kerstmis!

4

10

14

21

34

40

In dit nummer

Open de deuren van uw hart	4
Franciscus en de kerststal	7
Kerstmis en de Maya kalender	8
Bethlehem, Huis van Brood	10
Een labyrint aan de kust	12
De herontdekking van de Heilige Schrift	14
Mirakel van de Runxput viert 300 ^e verjaardag	16
Adventsactie	18
Vermeldenswaard	20
Kerstkatern	21
De geheimen van de letters	29
Van Onderop	30
Geboekt	32
Wereldwijd	33
Beleef het Jaar van het Geloof in Rome	34
Onbekende geschiedenis	37
Kerstpuzzel	38
Jongerenpagina's	40
God is Liefde	42
Huwelijk & Gezin	44
Personalia	47
De geheime bron van Arsacal	48

Colofon

Samen Kerk is het informatieblad binnen het Bisdom Haarlem - Amsterdam en verschijnt tienmaal per jaar nummer 10 jaargang nr. 37

Verantwoordelijke redactie:
Margot de Zeeuw,
Wim Peeters, hoofdredacteur

Redactieadres:
Samen Kerk
Postbus 1053,
2001 BB Haarlem
Telefoon: (023) 511 26 60
Faxnummer: (023) 511 26 59
Giro 43509
E-mail: pvermeer@bisdomhaarlem-amsterdam.nl
Internet: www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Medewerkers:
Marcel Poorthuis (Parels uit de Schattengrot)
Hein-Jan van Ogtrop (Kerkengek)
Floor Twisk (Onbekende Geschiedenis)
Stefan en Lisette van Aken (Huwelijk en Gezin)
Eleonora Hoekstra-Ros (Van Onderop)

Evert Veldman (Wereldwijd)
Mirjam Spruit - Borst (Jongerenpagina en Catechese)
Berry Klaassens
Marieke Waterlander

Abonnementsprijs:
€ 29,00 per jaar; buitenland: € 35,00 per jaar
Abonnementenadministratie: (023) 511 26 40

Advertenties:
Borgerpark Media
Postbus 8027
6060 AA Posterholt
Telefoon: (0475) 711 362
E-mail: info@borgerparkmedia.nl
www.borgerparkmedia.nl

Vormgeving/technische realisatie:
Novente vormgevers, Lunteren

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming worden overgenomen. Van sommige teksten en illustraties is de herkomst niet te achterhalen. Verantwoordelijken kunnen reageren via bovenstaand adres.

Zalig Kerstmis!

Met een extra feestelijk nummer besluiten we deze jaargang van Samen Kerk. Het is ook een dik exemplaar, want er is veel te melden. Allereerst natuurlijk over Kerstmis zelf.

Niet voor niets is Kerstmis zo'n groot feest. Eigenlijk kun je je niets mooiers voorstellen. Vandaar dat we zo pijnlijk getroffen kunnen zijn door de banaliteit die onze cultuur aan het Kerstfeest meegeeft. Een feest dat zich laat beschrijven als een geheel van verhalen. Het verhaal van de duisternis waarin het volk, de herders, wachten in de velden, van de herberg die geen plaats biedt, van de wilde dieren die tot een bijna bovennatuurlijke staat van rust komen, van de exotische sterrenwicheelaars die op bezoek komen, van de wrede Herodes en de vlucht naar Egypte. Maar vooral van de Vader die zijn belofte gestand doet. God die gezegd heeft: "Laat Ons de mens maken, naar ons beeld, op Ons gelijkend". En die daar in Bethlehem ons iets van dat mysterie laat zien: Hij lijkt op ons, een klein Kind. De redactieleden hebben enkele van die bijzondere verhalen uitgelicht.

Maar er is meer. Precies driehonderd jaar geleden vond in Heiloo het Mirakel van de Runxputte plaats. U vindt hierover, en over het feest dat ze in Heiloo gaan vieren, alles in dit nummer.

Mgr. Punt belicht het Kerstfeest vanuit het perspectief van Christus' wederkomst: "Het Kind van Bethlehem zal komen als Koning, in de wereld, in de geschiedenis en in ons eigen leven. Dat laatste zullen we in ieder geval allemaal meemaken. Eens zullen we voor Hem staan en Hem zien zoals Hij is, de Zoon van God, de Koning van hemel en aarde."

Berry Klaassen ging op bezoek bij de zusters Karmelitessen van Vogelenzang en sprak er met zuster Elvira over haar bijzondere leven. Margot de Zeeuw belicht de ontstaansgeschiedenis van de Kerststal. Kerkengek trekt in het spoor van Sint Willibrord naar, alweer, Heiloo, maar dit keer naar het dorp en zijn kerk(en).

Bethlehem, geboorteplaats van onze Verlosser, betekent letterlijk: "Huis van Brood". Daar is veel over te zeggen, maar de Alkmaarse Hélène Wesselingh en haar gezin, die al jaren in Albanië wonen en werken, nemen deze Kerst het woord letterlijk, en zorgen – met uw en onze hulp – ervoor dat de arme bevolking in het Noorden van het land inderdaad brood heeft, deze winter.

En wat er verder in deze Samen Kerk te vinden is, moet u zelf ontdekken.

Redactie en medewerkers van Samen Kerk wensen u een Zalig Kerstmis en alle goeds voor het nieuwe jaar

Nieuwjaarsreceptie

De Nieuwjaarsreceptie wordt gehouden op vrijdag 11 januari van 16.30 uur tot 19.00 uur in het Bisschopshuis, Nieuwe Gracht 80 in Haarlem. U bent van harte welkom.

Zuster Elvira Maria:

“Open de deuren van uw hart voor het Kerstkind”

De Karmelorde is ontstaan op de Karmel, een bergketen aan de kust van de Middellandse zee. Aan het einde van de eerste kruistochten in de 13e eeuw nam de H. Lodewijk enkele monniken mee van de Berg Karmel naar Europa en zo ontstonden de eerste Karmelkloosters. In Vogelenzang sprak Berry Klaassens met zuster Elvira Maria, Karmelietes van het Goddelijk Hart van Jezus. Zij ruilde een succesvolle carrière als zangeres in voor het kloosterleven.

“Zuster kunt u zich kort voorstellen aan de lezers van Samen Kerk?”

Natuurlijk, graag zelfs! Ik ben geboren en opgegroeid in Gouda in een gezin met twee kinderen, waarvan ik de jongste ben. Hoewel ik op de tweede dag van mijn leven het doopsel ontving, ben ik niet Katholiek opgevoed. We kwamen zelfs niet in de Kerk met Kerstmis en Pasen. In 1983 overleed mijn vader kort voor Kerstmis. Dit jaar is belangrijk voor mij, omdat toen de vragen: ‘Waarom leven we? En Is er iets na de dood?’ sterker dan ooit naar boven kwamen. In de bibliotheek probeerde ik antwoorden te vinden, maar het echte antwoord vond ik er niet. De jaren samen met mijn moeder waren voor mij zeer bijzonder, omdat ik van haar veel dingen, van huishouden tot geldzaken en geldzorgen, leerde die ik tot op de dag van vandaag kan gebruiken.

“Hebt u altijd naar verlangd naar het Kloosterleven?”

Nou, nee, zoals ik al vertelde ben ik niet gelovig opgevoed. Ik ben vanaf kleins af aan op zoek naar ‘Tets dat Groter was’. Ik voelde heel duidelijk dat er meer moest zijn dan datgene ik om mij heen zag. Toen ik op 17-jarige leeftijd de muziek ontdekte, dacht ik dat dit het grotere was in mijn leven. Vanaf mijn vroege jeugd

het leven. Ik interesseerde me absoluut niet voor die dingen die zij nu juist wel belangrijk vonden. Hoe je eruit moest zien, welke spijkerbroek vond ik volstrekt onbelangrijk. Men probeerde me te pesten, maar het had niet echt veel resultaat. Ik zocht mijn eigen ‘mode’ en deed niet mee met wat men ‘in’ vond. De muziek kwam in mijn leven en overwon. Ik wilde heel graag pianoles en zangles, maar zo samen met mijn moeder was daar niet echt geld voor. Ze deed wat ze kon en ik spaarde zoveel mogelijk van mijn zakgeld om de lessen te kunnen betalen. Het conservatorium trok en ik werkte zo hard mogelijk om de droom waar te maken. Echt muziek studeren, echt werken en ontdekken waar je mogelijkheden lagen en vooral zingen.

Eindelijk was het zover en mocht ik de studie beginnen in Utrecht en later in Rotterdam. Tijdens de studie ontdekte ik het geloof, Jezus in het Heilig Sacrament en vooral de Kerk. Uit nieuwsgierigheid bezocht ik de Lichtprocessie op 18 oktober 1991 in de parochie van Haastrecht. Tijdens dit bezoek sloeg als het ware de bom in. Ik vond hetgene dat Groter was. Er vielen puzzelstukjes in elkaar. Daarna kwam mijn leven in stroomversnelling, de pastoor van Haastrecht nam mij onder zijn hoede en beantwoordde geduldig al mijn vragen,

was ik altijd al anders dan andere kinderen in mijn klas. Ik leefde in een andere wereld. Ik ben niet ziek of zo, maar ik dacht anders, was met andere dingen bezig. Op de leeftijd dat medescholieren uitgingen, naar de disco, filosofeerde ik over de natuur, het grotere en de zin van

onder zijn leiding bestudeerde ik de Catechismus en verdiepte mij in de Bijbel. In 1992 ontving ik het heilig Vormsel. Mijn band met God nam een steeds grotere plaats in mijn leven in. Het leek in eerste instantie een verdieping van mijn toekomstdroom: als zangeres zou

Tijdens de Lichtprocessie in 1991 in Haastrecht sloeg de bom in: zuster Elvira Maria vond datgene dat Groter was.

ik veel mensen bij Hem kunnen brengen. Ik studeerde dus ijverig verder. Tijdens en na de studie volgde ik masterclasses in binnen- en buitenland. Mijn peettante, de zangeres Elisabeth Coymans, nam haar taak als petemoei, coach en lerares heel serieus, maar voelde dat er iets anders in mijn leven steeds belangrijker werd. Mijn zangersdroom werd waar en er begonnen uitnodigingen binnen te stromen. Inmiddels gaf ik leiding aan diverse koren en gaf ik mijn eerste concert in de Doelen in Rotterdam, ik werkte mee met het Holland Festival in Amsterdam. Ik werd verscheurd door twee grote liefdes: God en de muziek. Ik vocht tegen de roeping tot het kloosterleven, maar God won. Ja, ik heb ja gezegd

met mijn vrije wil, maar het was moeilijk, moeilijk om hetgeen waar ik zo hard voor had gewerkt uit handen te geven. Gods roepstem is als een zachte bries, maar het blijft wel zeuren. Eenmaal de roeping geproefd, laat het je ook niet echt meer met rust, hoeveel smoesjes je ook verzint.

“Hoe kwam de overgang van de ‘wereld’ naar het slot voor u?”

Als bevrijding. Je kunt je niet voorstellen wat voor een gevecht ik achter de rug had. De pastoor is er niet grijs van geworden, maar hemel, ik denk echt dat ik erg lastig was met mijn ja - nee – misschien en liever iets anders. Ik ben ingetreden omdat de smoesjes op waren en omdat ik eigenlijk ook van dat vervelende gevoel “ik denk dat God mij roept, maar ik wil niet, maar Hij wel en hoe moet het” af wilde. Toen ik de drempel overstapte kwam er eindelijk rust in mijn ziel. In het begin was er geen gemis. Dat kwam later pas. Oh ja hoor, ik heb het zingen en pianospelen erg gemist. Vooral met Kerstmis en Pasen gaat er weer van alles kriebelen. Ik denk dat het voor de zusters ook erg wennen was. Misschien was voor hun de overgang wel veel groter. Zo’n operastem die haar aria’s zingt, met een geluid dat overal doorheen dringt, tot in alle uithoeken van het klooster. ☺

“Waarom koos u voor de Karmelietessen van het Goddelijk Hart van Jezus?”

Nee, zo werkt dat niet. Ik zeg wel eens tegen meisjes wanneer ze een klooster opzoeken: ‘Je moet echt tijd nemen om te ontdekken waar je past, ontdekken waar Hij je roept.’ Het mooie met een roeping is dat God op Zijn mysterieuze wijze te werk gaat. Toch is het een mysterie hoe een vrouw haarzelf terugvindt in haar levensroeping. Vaak heb ik gedacht: ‘Het lijkt wel of Hij deze congregatie speciaal voor mij gemaakt heeft’. Op het moment dat ik de congregatie leerde kennen, had ik nog geen idee dat ik hier uiteindelijk zuster zou worden. Maar na een korte tijd merkte ik dat ik steeds terugdacht aan de zusters. Wanneer ik dan thuis was, realiseerde ik me dat de zusters nu aan het bidden, eten of werken >

waren. Toen ik meer leerde van het charisma en de grote liefde voor het Goddelijk Hart van Jezus werd ik pas echt verliefd. Bijzonder het brengen van eerherstel, voor de meeste mensen misschien een begrip met een bijsmaakje, trekt me enorm. Mensen dichterbij God brengen is mijn grootste passie.

“Sinds een paar maanden bent u nu Provinciaal overste van Nederland. Hoe ziet u uw nieuwe positie?”

In dit ambt ben ik geroepen om moeder te zijn voor de aan mij toevertrouwde zusters. Nog meer dan de andere zusters ben ik geroepen om te dienen. Het is mijn taak om hen dichterbij God te brengen binnen onze spiritualiteit en charisma. In dat opzicht ben ik een instrument in Gods hand om Hem te vertegenwoordigen in de gemeenschap. Jezus zegt: ‘De eerste onder u, moet dienaar van allen zijn.’

“Zuster zijn in deze tijd. Wat geeft het kloosterleven dat de wereld niet geeft?”

Het klooster is een fysieke en spirituele ruimte waarin we God zoeken door middel van gebed, apostolaat en gemeenschapsleven. We zien God in de mensen die in de wereld leven. We nemen al de intenties van de wereld mee in ons gebed, en de vruchten die we ontvangen in het gebed nemen we weer mee om naar de mensen in de wereld te brengen. Doordat we het kloosterleven leiden, waarin Hij zo centraal staat, kunnen we de noden in de wereld op een andere manier zien en daaraan dienstbaar zijn. De Eucharistie is het middelpunt van ons leven, daardoor worden we als gemeenschap gesterkt. Het kloosterleven verruimt onze wereld.

Als provinciaal overste ben ik nog meer dan de andere zusters geroepen om te dienen.

“Zijn er nog veel roepingen binnen de congregatie?”

Wereldwijd zijn er ieder jaar meer zusters die toetreden dan zusters die overlijden. In Nederland hebben deze zomer twee jonge zusters hun eerste Heilige Professie afgelegd. Daar zijn we God erg dankbaar voor. We moeten voor ogen houden dat Nederland misschien geen grote aantallen roepingen kent, maar we moeten op God vertrouwen dat Hij ons genoeg roepingen stuurt om Hem te dienen. We blijven natuurlijk dagelijks bidden dat meer jongeren hun hart durven te openen voor Gods roepstem.

“Hebt u naast uw kloosterleven ook nog andere werkzaamheden?”

Het is maar hoe je het bekijkt. In mijn beleving horen alle taken die ik nu heb echt bij mijn kloosterleven, maar ja, naast bidden doen we nog meer. Ons leven is eigenlijk een constant gebed. Ik zie alle taken die op ons pad komen en die passen binnen ons charisma: ‘Zielen redden voor het Goddelijk Hart van Jezus door middel van een actief contemplatief leven binnen de spiritualiteit van de Karmel’ als een deel van mijn kloosterleven. Verschillende voorbeelden van dat soort taken zijn evangelisatie, het bezoeken van scholen, het organiseren van weekenden, het voorbereiden van het vormingshuis van onze Nederlandse provincie, het werk in de roepingraad van het bisdom Haarlem-Amsterdam, jongerenwerk in bisdom Utrecht en Groningen en de catechese op radio Maria.

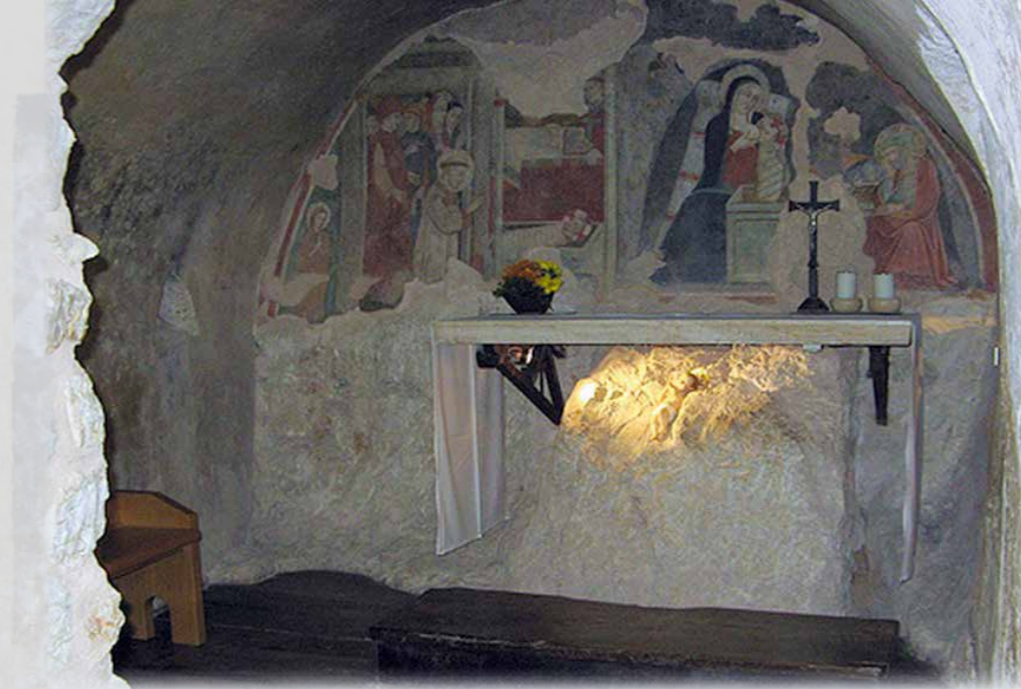
“Wat wilt u de lezers van Samen Kerk meegeven zo vlak voor Kerstmis?”

Open de deuren van uw hart, zodat het Kerstkind daar geboren mag worden. Besef dat God ons uitnodigt om dit iedere Heilige Eucharistie viering te doen. Elke keer opnieuw wil Hij één worden met ons. Goddelijk Kind; Wonderbare Raadgever, Vredevorst, komt laat ons Hem aanbidden!

Zalig Kerstfeest!

Interview: Berry Klaassens

De grot in Greccio waar Franciscus de kerststal inrichtte.

“Ik zou het met eigen ogen willen zien”

De nacht was met juichen en jubelen vervuld

Franciscus en de Kerststal

We kunnen ons ongetwijfeld nog allemaal herinneren hoe we als kind hielpen de kerststal in te richten: hoe we de beeldjes voorzichtig uit het vloeipapier haalden en zorgvuldig op hun plaats zetten. Er was vast ook de lichte, onderlinge strijd: wie zou dit jaar de gelukkige zijn die Jezus en het kribbetje vond tussen de ingepakte beeldjes?

Het ritueel van het samen uitpakken en inrichten van de kerststal, maakt het kerstverhaal concreet en tastbaar. De nabijheid van de kribbe en het Kind, herinnert ons aan het wonder van de menswording. En dat was precies wat Franciscus van Assisi voor ogen stond toen hij paus Honorius III toestemming vroeg een kerststal in te richten. In 1223, in een grot in het bos bij Greccio gebeurde het. Volgens zijn biografen zei hij daarover: “Ik zou met eigen ogen willen zien, hoe het dat Kind aan het meest noodzakelijke ontbrak, en hoe het in een kribbe op het stro moest liggen tussen de os en de ezel.”

Armoede en deemoed

Een vrome man uit het dorp hielp bij de voorbereidingen en in de Kerstnacht was het zover. Er is een os, er is een ezel. In de kribbe ligt stro, “hier eerde men de eenvoud, hier zong men de lof van de armoede en prees men de deemoed,” schrijft Thomas van Celano. De broeders waren er en mensen uit de streek. Ze waren opgetogen bij het zien van deze heel nieuwe manier om het geheim te vieren, aldus Van Celano: “De nacht was van juichen en jubelen vervuld”.

Wie erbij was, die nacht in Greccio, kon zelf zien en voelen wat er was gebeurd destijds in Bethlehem. Een van de aanwezigen had een visioen. In de kribbe zag hij een levenloos kind liggen. Hij zag dat Franciscus ernaar toeging en dat het kind uit een diepe slaap wakker werd. “Een toepasselijk visioen,” vindt ook Van Celano, “want in de harten van velen was het Kind Jezus immers een onbekende geworden, maar door Gods genade had Franciscus het in hen weer tot leven gewekt en hun opnieuw ingeprint.” <

MdZ

Fresco van Giotto in Assisi dat het verhaal over Franciscus en de kerststal afbeeldt.

Kerstmis en de Maya Kalender

We kijken uit naar Kerstmis, 25 december, de dag waarop we de geboorte vieren van onze Verlosser, de komst van God in onze wereld. De wereld kijkt op dit moment echter vooral uit naar een andere dag, 21 december, de dag waarop de Maya kalender eindigt. Tienduizenden hebben zich teruggetrokken in de bergen van Guatemala, het centrum van de Maya cultuur, om het einde van de wereld af te wachten. De Maya's berekenden kosmische cycli van 5200 jaar, waarop in hun mythologie steeds een tijdperk afloopt en een nieuw begint. 21 december is het zover. Na 26000 jaar gaat een vijfde cyclus ten einde, wat bij de Maya's nog extra dramatiek heeft. En natuurlijk is het best mogelijk dat er kosmische cycli zijn die wij nog niet kennen. De aarde draait om de zon, het wordt zomer en winter, ook dat zijn cycli.

De paus riep op tot bezinning. Het baart hem zorgen dat velen het beleven als een soort kosmisch noodlot, waar menselijk handelen geen zin meer heeft. Ook christendom en bijbel kennen grootse eindtijd profetieën, maar die worden steeds gegeven als appél aan de mens, als oproep tot ommekeer, een oproep om waakzaam te zijn en ons geestelijk voor te bereiden op de ontmoeting met de Heer.

Hij die 2000 jaar geleden kwam als kind, verborgen in weerloosheid en armoede, zal terugkomen in majesteit en glorie. Jezus zelf maant ons de tekenen van de tijd te zien en verantwoordelijkheid te nemen. Vele mystici en zieners wijzen op onze tijd als een tijd met apocalyptische betekenis. Al in 1954 zei paus Pius XII in een radiotoespraak: "Er zijn tekenen Heer, dat uw komst niet ver meer is".

De Weg, de Waarheid en het Leven

Het Kind van Bethlehem zal komen als Koning, in de wereld, in de geschiedenis en in ons eigen leven. Dat laatste zullen we in ieder geval allemaal meemaken. Eens zullen we voor Hem staan, en Hem zien zoals Hij is, de Zoon van God, de Koning van hemel en aarde. Dan zullen we beseffen wat een enorm voorrecht het was om in dit leven al met Hem verbonden te zijn door geloof en doopsel. Tenminste, als je geloof echt is, en het je leven tekent. We zullen Hem in de armen vallen, en Hij zal ons binnenleiden in zijn Koninkrijk. Alleen Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven voor iedere mens. "Niemand komt tot de Vader, tenzij door Mij", zegt Hij zelf. Ook de niet-gelovige of anders gelovige mens, allen zullen ze Hem eenmaal ontmoeten, al is het op het moment van hun dood. Wie het gegeven is, zal de keuze voor Hem alsnog maken, want buiten Hem is er geen weg naar eeuwig leven en geluk.

Kortgeleden zag ik een documentaire over een Amerikaanse professor, Howard Storm, een overtuigd atheïst. In zijn colleges spotte hij regelmatig met God en geloof. Een studente, een

zuster, besloot voor hem te gaan bidden. Ze moest het 13 jaar volhouden. Toen werd hij ziek, zweefde op de rand van de dood en kreeg een 'Bijna dood ervaring'. Het zette zijn leven op de kop. Hij zag wel het Licht, maar werd steeds dieper getrokken in de duisternis. Paniek overviel hem. Uit zijn kindertijd herinnerde hij zich een gebedje tot Jezus, en hij bad voor het eerst na vele jaren. Ineens stond de Heer naast hem en trok hem weg voor de poorten van de hel. Daarna werd hij in de geest meegenomen naar andere werelden. Geheimen werden hem geopenbaard. Howard Storm heeft het nu tot zijn missie gemaakt om mensen Jezus te doen kennen als hun enige Redder en Verlosser en hen te doordringen van de realiteit van geestelijke dingen. Wat hij heeft ervaren, noemt hij 'hyper realiteit'. Dit aardse leven is in vergelijking daarmee een soort halfslaap, waaruit we bij de dood zullen ontwaken.

Velen zien niet die grootsheid van hun leven. We zien wel wat er na de dood komt, denken ze. Een fatale vergissing. Wat er dan komt, staat niet los van wat er nu is. Wat je hier zaait, zul je daar oogsten. Wat je hier uitstrooit aan liefde, waarheid, gerechtigheid, aan trouw, geloof en gebed, daaruit wordt je eeuwige kleed geweven. Dit is geen tijd om toeschouwer te zijn, maar om ons voor te bereiden op de dingen die komen gaan. Een tijd om te strijden tegen alles wat kwaad is in onszelf en om ons heen, om te groeien in geloof, hoop en liefde, om vergeving te vragen waar nodig en verzoening te bewerken waar mogelijk. We hebben hoop, niet omdat we zonder zonde zijn, maar omdat 2000 jaar geleden dit Kind geboren is, de Zoon van God, om onze lasten te dragen en onze zonden te vergeven. Moge velen dezer dagen in het Kind van Bethlehem hun Koning en Verlosser herkennen en door Hem innerlijke vrede, en later eeuwig leven en geluk oogsten. Ik wens u allen van harte een Zalig Kerstmis. <

Bisschop Jozef Marianus Punt

Uit de kroniek en de agenda

Aangezien in het vorige nummer de kroniek was weggefallen, hierbij alsnog enkele *highlights*.

- 13 oktober: missiedag Heiloo.
- 15 oktober: uitvaart diaken Hans de Jong.
- 16 oktober (Wereldvoedseldag): bisschop schenkt € 10.000 aan stichting Eritrea Hagez.
- 17 oktober: permanente Raad in Utrecht.
- 18 oktober: dekensvergadering in Haarlem.
- 19 oktober: ontvangst team Missio ad Gentes Almere; bezoek van bisschop Burundi.
- 21 oktober: Warmenhuizen: aftrap restauratie kerk.
- 22 oktober: overleg met Cordaid.
- 23 oktober: overhandiging boek van dr. E. Sengers.
- 24 oktober: gesprek met bisschoppelijke Vastenactie in Utrecht.
- 25 oktober: gesprek met zusters Benedictinessen over vestiging in Aalsmeer.
- 27 oktober: priesterwijding Theo van Adrichem ofm in Amsterdam.
- 28 oktober: 175 jaar parochie Haarlemmerliede.
- 31 oktober: gesprek met kandidaat-wijdelingen permanent diaconaat.
- 1 november: Allerheiligen, bezoek van mgr. José Octavio Ruiz Arenas, Secretaris van de pauselijke Raad voor de Nieuwe Evangelisatie.
- 3 november: Nationaal Militair Requiem in Best.
- 4 november: Katholieke Jongerendag in Den Bosch.
- 5/6 november: congres "Sacred Space" in De Tiltenberg, Vogelenzang.
- 7 november: Sint Willibrord, dies Grootseminarie Vogelenzang. Ontmoeting met medewerkers missiebureau Den Haag.
- 8 november: ontvangst van delegatie regio HALE in Haarlem.
- 10/11 november: diaconaal weekend.
- 11 november: ouderdag seminarie. 300 jaar parochie Oudeschild.
- 13 november: bisschoppenconferentie Utrecht.
- 14 november: gesprek met Overste "Blauwe Paters" (van het Mensgeworden Woord).
- 15 november: vergadering Kathedraal Kapittel.
- 17 november: diakenwijding Haarlem.
- 21 november: permanente raad Utrecht. Overleg met delegatie regio West-Friesland.
- 22 november: bezoek aan Groningen (mgr. de Korte).
- 23 november: forumgesprek Nicolaas Edam over Sinterklaas en de Sociale Leer van de Kerk.
- 25 november : onthulling en inzegening gerestaureerde koepel van de kathedraal.
- 26 november: overleg met BC Missie en Ontwikkeling en KNR.
- 28 november: vergadering Militair Ordinariaat met de voorzitters van de steunorganisaties.
- 29 november: vergadering Priesterraad.
- 1 december: Start van Adventsactie in De Bilt
- 2 december: Willibrorddag (Tiltenberg) met afscheid studieprefect Ben Hartmann en koperen jubileum Frans Dijkman.
- 7 december: Dies Rolduc.
- 8/9 december: verheffing Sint Nicolaaskerk Amsterdam tot Basiliek.
- 11 december: vergadering Bisschoppenconferentie in Utrecht.
- 13 december: ontvangst in bisschopshuis van Regio Waterkant; kerstmaaltijd met redactie en medewerkers Samen Kerk.
- 17 december: kerstviering Tiltenberg.
- 19 december: Permanente Raad.
- 20 - 26 december: Kerstprogramma (zie elders in dit nummer).
- 6 januari: viering bij parochiefusie Hoorn.
- 11 januari: nieuwjaarsreceptie.

Hierna is de Bisschop voor enige tijd weg, voor een periode van gebed en bezinning.

Bethlehem, Huis van Brood

Kjara en haar zusjes leven zwaar onder de armoedegrens en zijn blij met het brood dat zij dagelijks krijgen via het broodproject.

Albanië, Barbullush, oktober 2012 Brood op de plank

We zijn zes dagen op bezoek in Nederland. We kijken onze ogen uit naar de broodafdeling van de supermarkt. De meest uiteenlopen de broodsoorten zijn voorhanden. Onze jongste zoon Joshua, die sinds zijn vierde jaar samen met ons en zijn twee zussen in Albanië woont, kijkt zijn ogen uit: "Deze mensen in Nederland moeten wel heel erg rijk zijn als je uit zoveel broden kunt kiezen", is zijn scherpe visie. "Klagen over een crisis?", zegt hij hardop. Een aantal mensen kijkt om, maar ik kan het niet over mijn hart verkrijgen om tegen Joshua te zeggen dat hij dat niet mag zeggen. Voor Joshua betekent Nederland zo'n weelde en hij kent als geen ander de

extreme armoede in Albanië. Onlangs verongelukte zelfs zijn beste vriend omdat hij tot 's avonds laat in een timmerfabriek aan het werk was om een boterham bij te verdienen voor zijn zieke ouders. En dat terwijl hij zelf nog maar 14 jaar oud was. Hij klapte tegen een onverlichte ezelskar aan, bij ons voor op de weg. Totaal opengereten door de ezelskar stierf hij in de armen van Joshua en zijn vader Dick. Kinderarbeid is aan de orde van de dag in Albanië. Brood op de plank is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Brood is broodnodig om te overleven, dat was in de tijd van het Oude Testament zeker niet anders.

Albanië, Barbullush, november 2012 Geef ons heden ons dagelijks brood?

We zijn weer terug in Albanië. Ons Broodproject is in volle voorbereiding voor de winter die voor de deur staat. De afgelopen twee winters waren zeer extreem. Zo werden we getroffen door een enorme watersnoodramp en werden alleen al in onze Gemeente Bushat 700 huizen vernietigd en raakten 3500 mensen in een nacht dakloos. We hebben gedaan wat we konden en zeer veel vluchtelingen opgevangen. We kregen bezoek van het NOS journaal, dat de beelden vertoonde op het Nederlandse nieuws. Samen met de Stichting Max Maakt Mogelijk van Omroep MAX renoveerden we na de ramp tientallen huizen van ouders wiens huizen totaal onbewoonbaar waren geworden. Deze winter willen we weer 20.000 broden bakken om de allerarmsten van dagelijks brood te voorzien; de wonderbaarlijke broodvermenigvuldiging moet anno 2012 helemaal mogelijk zijn!

In de broodbakkerij wordt gedurende de winterperiode dagelijks brood gebakken voor de kinderen en ouderen uit de gemeente Barbullush die onder de armoedegrens leven.

Albanië, Barbullush, December 2012, Bethlehem-Huis van Brood

God bezoekt en gedenkt. Tijdens de Advent bezoekt de engel Gabriel Maria om haar het goede nieuws te verkondigen. Hij ziet naar haar om en gedenkt zijn volk. De duisternis zal moeten wijken voor het licht. In Bethlehem zal haar Zoon geboren worden. Bethlehem-Broodhuis, een veelbelovende naam die een belofte in zich draagt. God geeft Brood, al eeuwenlang. De geboorte van zijn zoon Jezus is daarvan het levend bewijs. Jezus heeft de toekomst geopend, een toekomst waarin wij allen worden opgeroepen om mee te werken om de duisternis te laten wijken voor het licht. Licht wordt het pas als wij durven breken en delen. Brood eten wij iedere dag. Het is een basisvoedsel dat groei en gezondheid mogelijk maakt. Brood is symbool voor alles wat wezenlijk is op onze aarde, en de weg van graankorrel tot brood is een weg van kiemkracht, groei, inzet en samenwerking om in liefde voor elkaar te zorgen. "Je hebt bruinbrood, mueslibrood, tiggerbrood, krentenbrood, vikornbrood, suikerbrood, meergranenbrood, maisbrood, pompoenpittenbrood, sesambrood, glutenvrij brood, witbrood, dieetbrood, paasbrood, en kerstbrood..."

Een brood kost één euro ...

in Nederland," zegt onze zoon Joshua. Ondertussen pakt hij de kerststal uit voor onze Kapel. Het is een Afrikaanse kerststal die via ons geliefde familielid pater Nico Wesselingh osb., die al jarenlang betrokken is bij de werkzaamheden in Albanië, is geschonken aan onze Kapel. "In de hoorn van Afrika sterven elke dag mensen van honger en dorst," zegt Joshua terwijl hij het kindeke Jezus in de palm van zijn hand houdt. "In Albanië hebben mensen ook honger, maar hebben ze vaak nog een klein beetje in hun maag waardoor ze net niet sterven," zegt hij. "En wat is er nu erger?" gaat hij verder. "Dat deze mensen honger lijden en sterven, of dat er te weinig gedeeld en gedaan wordt door de rest van de wereld?"

Joshua legt het kindje Jezus in zijn kribbe. "Het komt wel goed", praat hij tegen het kindeke.

Bethlehem Huis van Brood. In ons Huis van Brood in Barbullush gaan 20.000 broden gebakken worden de komende wintertijd om ouderen en kinderen die zwaar onder de armoedegrens leven te helpen om de extreme Albanese winter door te komen. We bakken de broden in onze eigen broodbakkerij en de kosten van een brood zijn één euro. Wie helpt onze manden vol te krijgen en is bereid broden te sponsoren, breken en delen? <

Hélène Wesselingh, Albanië

De mensen in Barbullush hoeven niet te betalen voor het brood. De kosten worden gedragen door sponsors en donateurs.

Het Broodproject

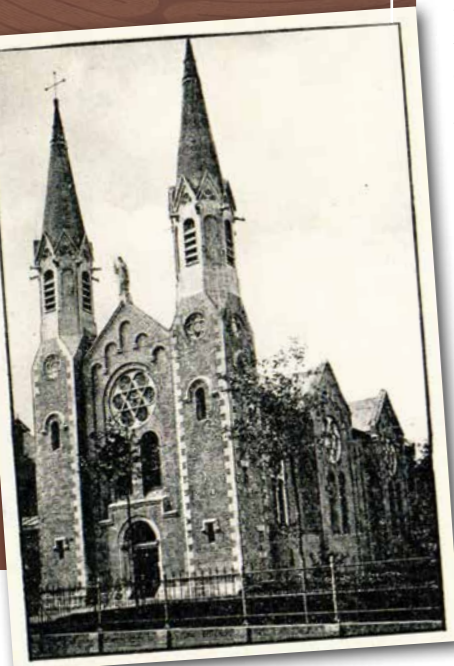
Voedingsdeskundigen op de universiteit van Stellenbosch hebben uitgezocht dat brood de beste voeding is voor ondervoede kinderen. Doel van het broodproject is om alleenstaande ouderen en gehandicapten bij te staan in de wintertijd, schoolprestaties van kinderen te verhogen, daardoor schoolbezoek te bevorderen en de ontwikkeling op lichamelijk en geestelijk gebied te stimuleren. Helpt u ons mee dit te realiseren? U kunt uw bijdrage overmaken naar ING 94 34 818 t.n.v. de Stichting Doe Iets Goeds te Alkmaar. Meer informatie vindt u op de website >> www.familiewesselingh.eu en >> www.doeietsgoeds.nl

Willibrord en Dominicus bij de middeleeuwse kerk.

De bedoeling van deze serie artikelen is aandacht te besteden aan de symboliek en de verbeelding van de Bijbel in de kerkelijke architectuur. We behandelen al menige kerk in binnen- en buitenland. Ook in ons eigen bisdom zijn interessante kerken: de uwe? We zijn geïnteresseerd. Heiloo was onlangs in het nieuws: een labyrint vóór de kerk vraagt aandacht.

Het torenfront van de oude r.-k. kerk

Een labyrint aan de kust

In de middeleeuwen werd het lopen van een labyrint gezien als een pelgrimstocht naar Jeruzalem, maar dan minder tijdrovend en minder kostbaar dan de echte reis naar de heilige stad. De kathedraal van Chartres heb ik vele malen bezocht. Altijd met de blik omhoog gericht naar de unieke ramen. Pas bij de tiende keer keek ik eens naar de vloer en daar lag het labyrint der labyrinten. Dat nu Heiloo het labyrint buiten voor de kerk heeft liggen, is een voordeel. Het is aangelegd bij het 25-jarig priesterfeest van de huidige pastoor Helsloot zo'n vier jaar terug. We gaan echter eerst verder terug in de historie.

Het begin

In het jaar 690 komt Willibrord (zijn naam betekent 'sterke speerwerper') met zijn elf gezellen (samen twaalf mensen dus) naar de lage landen. Willibrordus, geboren in 658 in Engeland, werd als jongetje door zijn ouders naar de monniken van Ripon in Engeland gebracht. De zwerfende monniken worden geïnspireerd door het Bijbelse Exodus-motief: de Uittocht, het op weg gaan naar een nieuwe wereld. Op 20-jarige leeftijd vertrekt Willibrordus naar een klooster in Ierland, om vandaar op 33-jarige leeftijd (Jezus' leeftijd) opnieuw op weg te gaan. In gammele bootjes gingen de monniken een onzekere toekomst tegemoet. Als ze onderweg schipbreuk zouden lijden, zouden ze goed terecht komen, maar verder was het onduidelijk. Willibrord en gezellen, waaronder de diaken Adelbertus naar wie later de Benedictijner abdij van het nabijgelegen Egmond genoemd zou worden, gaan in 690 scheid. Toevallig komen ze bij ons terecht en dat wordt hier zeer gewaardeerd. In Rome wordt Willibrord in 695 tot apostel van de Friezen gewijd en krijgt hij de naam Clemens die hij overigens nooit gebruikte. Hij blijft zijn uitdagende naam van de sterke speerwerper hanteren. Deze belangrijke man kwam ook in het huidige Kennemerland, te weten in het ambacht Oesdom oftewel: 'rechtsgebied van de wetskenner'. Hij sticht aan de noordzijde van die streek een heiligdom op een open en hoge plek in het bos. Op deze plaats staat nu het oude Witte Kerkje van Heiloo. Heiloo.... die naam betekent zoiets als 'open plek in het heilige bos.' De kerk wordt uiteraard aan Willibrordus toegewijd.

Het oude kerkje

In de middeleeuwen wordt de oude Willibrorduskerk – het huidige 'Witte Kerkje' – vergroot met een kruisbeuk. Helaas wordt dat aardige bouwwerk bij het beleg van Alkmaar in 1573 door de troepen van Sonoy grotendeels verwoest. Pas in 1630 wordt het hersteld en door de

Het interieur.

protestanten in gebruik genomen. De katholieken hadden geen echte kerk, maar kwamen in een groot huis bijeen. De paters van de Alkmaarse Dominicus bedienden de statie. Pas in 1681 wordt er een gebouwtje opgetrokken dat iets van een kerk had, maar toch als schuilkerk een weinig glorieuze uitstraling had. In 1868 wordt een nieuw gebouwde kerk in gebruik genomen met een nieuwe pastorie. Al had deze kerk twee torens, hij hield het niet. Op 19 juli 1926 wordt een contract getekend voor de bouw van een nieuwe kerk van architect Jan Stuyt die op 22 augustus, precies zestig jaar na de eerste steenlegging van de vorige kerk, wordt ingewijd door de bouwheer van de Haarlemse kathedraal bisschop Callier. De pastorie blijft in gebruik.

De huidige kerk

De kerk is gebouwd in een kruisvorm en van een modern-romaans type: sober, maar fraai. De toren die drie klokken draagt, is slank en rank en enigszins kegelvormig, waardoor hij hoger lijkt dan hij in werkelijkheid is. Aan de voor- en achterkant van de kerk zijn in de top van de gevels mozaïeken aangebracht, met daarin

in zwarte stenen een kruis afgebeeld. Op de buitenomheining zijn kleine stuitertjes aanbracht die als herkenningstekens van de architect van de kerk, Jan Stuyt, gelden.

Het zal niemand verbazen dat de herinnering aan Willibrord in de kerk van Heiloo levend gehouden wordt. Hij is maar liefst acht keer afgebeeld. Het interessantst is een schilderij uit 1631 dat in de pastorie hangt. In de bovenste helft komt het kind Jezus in gezelschap van Dominicus en Catharina van Siëna voor. Deze voorstellingen hebben met de rozenkrans te maken. Dominicus de ketterjager toont aan die ketter de onbrandbaarheid van zijn eigen boeken. Voor ons is echter de linker onderhelft belangrijker: we zien Willibrord afgebeeld als bisschop die in Heiloo een bron doet ontspringen door met zijn staf in de grond te prikken. Op de achtergrond het (toen nog niet) witte kerkje.

De kerkstraat

Tussen het Willibrordshuis (de oude pastorie) en de kerk is een gang die men plechtig 'kerkstraat' noemt. Rechts ziet men de ronde lijnen van de doopkapel. Links boven de ingang van het Willibrordshuis een fresco met daarop de patroonheilige afgebeeld van de hand van Jan Dijker. Het is afkomstig uit de gesloten Regina Coelikerk in Beverwijk. Model voor Willibrordus stond Frans C. Hijmans, een joodse vriend van de schilder die in 1943 naar Auschwitz werd afgevoerd. Rechts een grappig duiveltje,

afkomstig van de toren van de oude kerk. Aan het einde een raam dat afkomstig is uit de vroegere Moeder Godskerk hier ter plaatse van Eugène Laudy uit 1967.

De romaanse ruimte met de prachtige lijnenwerking van de bogen maakt indruk. In de begintijd was het koor opgesierd met fresco's, maar die zijn inmiddels verwijderd. Boven het altaar glinsteren sinds 1927 de ramen met de 'Arma Christi', de voorwerpen die te maken hebben met het lijden van Christus: de doornenkroon, de dobbelstenen, de gesel en de nagels. In het altaar relieken van onder anderen Servatius (die in 383 in Maastricht stierf) en natuurlijk Willibrord. De kruisweg dateert uit 1924 en is van de hand van Wijand Geraedts. In het jaar 2000 kwam er een nieuw orgel uit de Christelijk Gereformeerde kerk van Wormer die gesloten werd. Het bevat pijpwerk van voor 1800. Boven dit alles de fraai beschilderde kap van de kerk. Het Willibrordshuis met de interessante beelden en schilderijen in het Willibrordshuis is met de kerk een echt inspirerende plaats! <

Hein Jan van Ogtrop, Haarlem.

Gebruik is gemaakt van het boekje *Rondleiding door de Willibrorduskerk en het Willibrordshuis* uit 2004 en het grote boek uitgegeven door de gemeente Heiloo (1995) *"Heiloo voor en na Willibrordus"* waarin alle heiligdommen in de omgeving ook beschreven staan.

De huidige Willibrorduskerk, toren en labyrint.

Foto's: Paula Duijneveld

De herontdekking van de Heilige Schrift

“Want wie de Schrift niet kent, kent Christus niet” (Hieronymus)

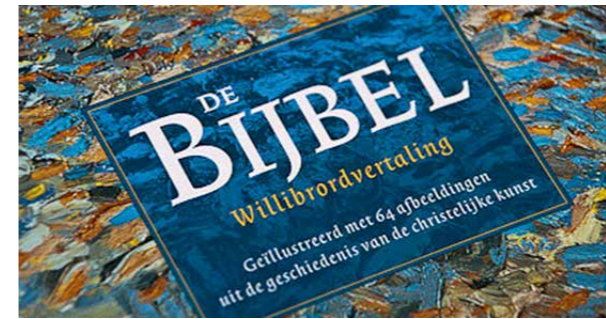
“Goh, ben je katholiek? Maar dan hoef jij de Bijbel toch niet te lezen?” Helaas heerst nog steeds het vooroordeel dat voor katholieken, in tegenstelling tot protestantse christenen, het lezen en bestuderen van de Heilige Schrift of Bijbel niet zo belangrijk zou zijn. Wie dat denkt, moet maar eens het document *Dei Verbum* van het tweede Vaticaans Concilie (her)lezen. Dit document zegt namelijk het tegendeel: elke katholiek wordt aangespoord om *te lezen in en te bidden met de Heilige Schrift om zo God beter te leren kennen.*

Persoonlijk vind ik *Dei Verbum* (vertaling: het woord van God) één van de mooiste documenten van het tweede Vaticaans Concilie. Centraal staat *het communicatie- of vriendschapsmodel*: God die Zichzelf openbaart of mededeelt aan de mens in Zijn Zoon Jezus Christus. Jezus Christus is het Woord van God. God zelf neemt het initiatief. Hij openbaart niet zo zeer ‘iets’, maar ‘Iemand’. Dat is cruciaal voor het christendom. In de woorden van *Dei Verbum*: “Door deze openbaring spreekt dus de onzichtbare God uit de overvloed van Zijn liefde de

mensen aan als zijn vrienden en gaat met hen om, om hen uit te nodigen tot de gemeenschap met Hem en hen daarin op te nemen” (DV 2). “En onze gemeenschap is er een met de Vader en met Jezus Christus, zijn Zoon” (DV 1). Aan ons wordt gevraagd om deze Openbaring, om Jezus in geloof te aanvaarden (DV 5). Dan wordt met Kerstmis Jezus niet alleen geboren in de kribbe ooit in Bethlehem, maar ook in ons hart.

De spiegel

Hoe kunnen we Jezus beter leren kennen? Wat wij weten over Hem is ons overgeleverd en een gedeelte daarvan is ‘neergeslagen’, opgeschreven in de Heilige Schrift. Soms vragen mensen me wel eens: “Wat is nu het verschil tussen de Heilige Schrift en een goed verdiepend, geestelijk boek?” Vaak trekt het laatste meer aan, omdat het gemakkelijker te lezen is. Toch is het belangrijk om te beseffen dat onder alle goede geestelijke boeken de Heilige Schrift een unieke plaats inneemt. Als christenen geloven we namelijk dat de Heilige Schrift het Woord van God is. De Heilige Schrift is opgetekend door menselijke auteurs onder ingeving van de Heilige Geest (DV 11). Zowel God als mensen zijn dus auteur van de Heilige Schrift. *Dei Verbum* noemt de geschriften van het Oude en het Nieuwe Testament als het ware “de spiegel” waarin wij op aarde God zien. Als je daar even over nadenkt, is het ongelooflijk dat ons zo’n kostbare gave wordt geschonken!

Toegankelijk

Hoe heeft *Dei Verbum* doorgewerkt in de praktijk? Wel, op allerlei manieren. Zo heeft de Heilige Schrift in onze liturgie een grotere plaats gekregen. Na het tweede Vaticaans Concilie is er een rijker aanbod van lezingen gekomen in onze liturgie, met name uit het Oude Testament. Daarnaast zijn er goede Bijbelvertalingen beschikbaar gekomen, zoals *Dei Verbum* heeft bevolen (DV 22). De concilievaders hadden immers voor ogen, dat “de toegang tot de Heilige Schrift voor de christen gelovigen wijd open moet staan” (DV 22).

Lezen én bidden

Maar dan tenslotte, de dagelijkse praktijk van ons leven. Wat doen wij met de Heilige Schrift? Slaan wij de Bijbel wel eens open? Lezen we onze (klein)kinderen eruit voor? Is dit een normale praktijk in ons leven? Eén aansporing wil ik u meegeven, namelijk om niet alleen te lezen in de Heilige Schrift, maar om dit samen te laten gaan met gebed (DV 25). De methode van *Lectio Divina* (zie kader) kan hierbij behulpzaam zijn. Net zoals God destijds door de heilige Geest de auteurs heeft geïnspireerd om Zijn Woord op te schrijven, mogen wij vragen om de inspiratie van de Heilige Geest als wij anno 2012 in de Heilige Schrift lezen. Dat wens ik u en mij van harte toe! <

Mirjam Spruit

Het tweede Vaticaans Concilie (1962-1965)

Op 11 oktober jl. is het 50 jaar geleden dat het tweede Vaticaans Concilie werd geopend in Rome. Ruim 2300 bisschoppen waren aanwezig op deze kerkvergadering, die telkens van september tot december duurde. Het Concilie heeft zestien documenten voorgebracht, waaronder vier hoofddocumenten of constituties. Eén van deze vier hoofddocumenten is *Dei Verbum*.

Lectio Divina (geestelijke lezing), een manier om de Heilige Schrift te lezen, alleen of in een groep.

1. *Gebed*: vraag in een gebed de H. Geest je te leiden.
2. *Lezing*: lees eerst het verhaal of de tekst aandachtig. Wat staat er? Welke figuren spelen er in mee? Wat is de context? Je leest de tekst met je verstand.
3. *Overweging*: wat zegt de tekst mij? Hoe raakt het mijn eigen levensverhaal? Wat wil God mij zeggen door deze tekst? Je probeert de tekst nu meer met je hart te lezen. Je blijft stilstaan bij de passage of het woord dat je raakt en waarom het je raakt (en je vertelt dat tegen elkaar).
4. *Gebed*: dit is mijn antwoord op het voorgaande aan God: eventueel schrijf ik wat aantekeningen of een paar gedachten op. De vraag is: wat ga ik ermee doen?

Zie verder: >> www.dagelijksevangeli.org voor de evangelielezing van de dag en een overweging hierbij.

300^e Verjaardag Mirakel van de 'Runxput'

2013 wordt voor bedevaartplaats 'Onze Lieve Vrouw ter Nood' in Heiloo een bijzonder jaar: op 8 december 2013 is het exact 300 jaar geleden dat het zogenoemde Mirakel van de Runxput plaatsvond. Reden genoeg voor een feestelijk jubileumjaar!

Het Mirakel van 1713 vond plaats in een periode dat er op de huidige bedevaartplaats niets meer herinnerde aan de devotie van Onze Lieve Vrouw ter Nood. Die vindt zijn oorsprong in het einde van de 14e eeuw. Mede als gevolg van de Reformatie werd ten tijde van het Alkmaars Ontzet in 1573 de eerste Genadekapel volledig verwoest door protestante vrijheidsstrijders. Omdat katholieken, ondanks de verboden van overheidswege, toch naar de kapelruïne bleven komen voor het heilzame water uit de Runxput en om Maria te eren, werden in 1637 ook de laatste muurresten van de kapel tot op het fundament weggebroken. Met het puin van de muurresten werd toen de Runxput gedempt. Het verbod de bedevaartplaats te bezoeken, werd aangescherpt en de Runxput raakte als devotieplaats meer en meer in vergetelheid raakte.

Heropleving

In 1713 werden Heiloo en naburige dorpen geteisterd door veepest. Katholieke boeren, die over de oude devotie hadden gehoord, trommelden elkaar op en trokken op naar de plek waar zich ooit de kapel bevond. In smeekgebed verenigd op de oude kapelplaats, weldde water op vanonder het puin waarmee de put gedempt was. De put werd vrijgemaakt en de geschiedenis leert dat de dieren die van het opgewelde water dronken, de veepest overleefden. Het gerucht van het Mirakel, van overheidswege afgedaan als bijgelovigheid, verspreidde zich en katholieke bedevaartgangers van heinde en ver kwamen opnieuw massaal naar de plek waar de Moeder Gods zo lang geëerd was geweest. Het verbod van overheidswege werd opnieuw bekrachtigd en de put opnieuw gedempt. De even korte als krachtige heropleving maakte evenwel dat de devotie tot O.L.V. ter Nood zou overleven tot 1905, het jaar waarin de Runxput, nu ook Mariabron genaamd, herontdekt zou worden door dhr. Gerard van den Bosch uit Alkmaar. Hij staat aan de oorsprong van de herinrichting van de bedevaartplaats zoals die nu bestaat.

Feestprogramma

Ter herdenking van het Mirakel, waaraan het Heiligdom haar koosnaam

'het Putje' heeft te danken, heeft het bestuur van O.L.V. ter Nood een groot aantal activiteiten gepland. Zo staat vanaf april voor de zomermaanden de 'Puttentocht' op het programma, waarvoor een informatief boekje met routebeschrijving ontwikkeld wordt. De tocht voert behalve langs Het Putje Heiloo, langs twee historische putten uit de tijd van de kerstening van de Noordelijke Nederlanden, te weten: de Adelbertusput in Egmond en de Willibrordput in Heiloo. In mei en oktober, traditionele katholieke Mariamaanden, worden Mariaconcerten verzorgd en erediensten

muzikaal omlijst door koren van (inter)nationale faam. Verder worden er lezingen georganiseerd, onder meer met Antoine Bodar en een bekende katholieke sportman op 9 juni en is er op 8 december de grote jubileumdag.

Feestelijke opening jubileumjaar

Op 1 januari om 16.00 uur wordt het Jubileumjaar officieel geopend met een feestelijke Eucharistieviering, gecelebreerd door Mgr. Hendriks, hulpbisschop van het bisdom Haarlem-Amsterdam. Meer informatie vindt u op de vernieuwde website: >> www.olvternood.nl

Eucharistische retraite in het Julianaklooster in Heiloo

Van woensdagavond 30 januari tot en met zaterdagochtend 2 februari 2013 wordt in Missionair Centrum "Het Julianaklooster" in Heiloo een retraite georganiseerd rond de Eucharistie. De éne opdracht van de Heer bij het Laatste Avondmaal: "Doet dit tot een gedachtenis aan Mij." (Lc. 22,19) heeft in de loop van twintig eeuwen kerkgeschiedenis op velerlei wijzen gestalte gekregen. Veelal als een bron van genade, als een concrete invulling van de belofte van de Heer aan zijn leerlingen: "Ziet, Ik ben met u alle dagen tot aan de voleinding van de wereld." (Mt. 28,20) Door menselijke tekorten over en weer was deze bron van genade helaas ook een van de bronnen van verdeeldheid en kerkscheuringen. Tot op de dag van vandaag ondervinden wij de gevolgen daarvan. Maar gelukkig mogen we ook verder zien: Niet de zonden en de dood hebben het laatste woord maar de verrijzenis en het leven. Dit gelovig besef helpt kerken om elkaar niet meer af te vallen en te verketteren, maar open te staan voor de werking van de éne heilige Geest in elkaars rijke geloofstradities. Met andere woorden: Het anders zijn van de ander is niet meteen een bedreiging van de eigen identiteit maar kan een verrijking daarvan zijn. Dit hopen we ons in deze dagen van bezinning meer bewust te worden. De kosten voor deze retraite zijn E 125,00 per persoon all-in. De retraite wordt mede verzorgd door pater Gerard Wijers s.s.s. van de Congregatie van het Heilig Sacrament in Amsterdam. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Missionair Centrum "Het Julianaklooster", Hoogeweg 65, 1851 PJ Heiloo, telefoon 072 505 12 88, e-mail: >> info@olvternood.nl, internet: >> www.olvternood.nl

Zelfredzaamheid in Cuba

Nadat de voormalige Sovjet Unie haar steun aan Cuba heeft stop gezet, is de Cubaanse economie compleet ingestort. Voeg daar het Amerikaanse handelsembargo en de politieke situatie aan toe en de moeilijke positie van de Cubaanse bevolking is duidelijk. Laszlo Erhardt van Stichting Hongarije besloot de Cubanen de helpende hand te reiken en kwam in actie.

Enkele jaren geleden ontmoette Laszlo Erhardt enkele Cubaanse studenten. Zij wilden iets aan hun situatie veranderen vertelt hij: "Winkels zijn leeg, veel van de basisbehoeften zijn 'op de bon' en voorzieningen als elektriciteit, schoon drinkwater en medicijnen zijn voor velen een onbereikbare luxe." De Hongaarse Laszlo trok zich het lot van Cuba aan en ging er zelf kijken: "De enorme armoede trof me enorm en overtuigde me ervan dat Cuba onze hulp nodig heeft. Het feit dat ik als Hongaar weet hoe het is om in een communistisch land te leven, helpt me daarbij." Bovendien is hij katholiek en dat scheidt ook een band: "We maken deel uit van dezelfde wereldkerk en zijn één. Dat voel ik heel sterk als ik daar ben."

Juist door het isolement waarin Cuba verkeert, is de positie van de R.-K. kerk uniek. Laszlo Erhardt: "Er zijn geen andere organisaties in het land actief die zich bezighouden met ontwikkeling en sociaal-maatschappelijk

werk. Hulp via de R.-K. kerk is feitelijk een van de weinige manieren om de bevolking van Cuba te ondersteunen." De Cubaanse priesters houden zich dan ook niet alleen bezig met de geestelijke gezondheid van hun parochianen: ze zijn ook verantwoordelijk voor hun algemene welzijn: "Het Aartsbisdom Camagüey bezit bijvoorbeeld verschillende diaconale bejaardenhuizen én boerderijen," legt Laszlo uit. "De boerderijen voorzien de bejaardenhuizen van levensmiddelen."

Meer eten én meer werk

Adventsactie wil de uitbreiding van een van de diocesane boerderijen ondersteunen: landbouwbedrijf Autoconsumo. Laszlo: "Met deze uitbreiding kunnen meer mensen worden ondersteund met groente, vlees en melk, maar kunnen ook meer mensen aan zinvol werk worden geholpen. Alle medewerkers van de boerderij - en van de bejaardenhuizen - zijn namelijk in dienst van het aartsbisdom." <

Alle medewerkers van de boerderijen zijn in dienst van het aartsbisdom en kunnen dus voor zichzelf en hun gezin een inkomen verdienen.

Via de diocesane boerderijen worden bejaardenhuizen van eten voorzien.

Adventsactie wil de uitbreiding van een van de diocesane boerderijen in het Cubaanse aartsbisdom ondersteunen.

Steun Adventsactie

Duizenden mensen zetten zich in om hun medemens te helpen door zelf initiatief te nemen en werken met en binnen het wereldwijde netwerk van de Katholieke Kerk. Adventsactie geeft deze missionaire ondernemers een steuntje in de rug. Wilt u Adventsactie daarbij steunen? Dat kan via uw parochie, maar u kunt uw bijdrage ook rechtstreeks storten op 65.31.00.000 t.n.v. Adventsactie, Den Haag, eventueel onder vermelding van uw voorkeursproject. U vindt de projecten op de website: >> www.adventsactie.nl <

"Ieder mens is een kind van de Vader"

Velen binnen ons bisdom kennen Beate Gloudemans als enthousiaste coördinator van de Wereldjongerendagen in Madrid. Na deze zeer geslaagde - en zeer intensieve - dagen, is zij sinds maart projectleider van de Adventsactie. Tijd dus om eens bij te praten!

Zo op het eerste gezicht lijkt het alsof Beate Gloudemans een heel nieuwe wending aan haar loopbaan heeft gegeven. Nadat ze als medewerkster bij het Jongerenpastoraat van ons bisdom de WJD 2011 heeft georganiseerd, is zij nu projectleider van de Bisschoppelijke Adventsactie in Den Haag, de jaarlijkse fondsenwerfactie die de Nederlandse katholieke kerk organiseert voor kleinschalige projecten in ontwikkelingslanden. Zelf ziet Beate vooral de overeenkomsten: "Het mooie van mijn werk voor de WJD vond ik dat ik de wereldkerk zichtbaar kon maken en dat is precies wat Adventsactie ook doet." Het is werk om trots op te zijn vindt ze: "Zoveel mensen hier in Nederland en in ontwikkelingslanden zetten zich via de kerk in voor anderen. Met Adventsactie laten we zien dat er ook veel goeds gebeurt binnen de Kerk en dat we voor veel mensen een groot verschil maken."

Ze is diep onder de indruk van de inzet en motivatie van de vrijwilligers, die zich vaak met hart en ziel inzetten: "Zo steunen we dit jaar een project in Ghana. Een jonge, Nederlandse vrouw werkt daar tussen de straatmeisjes. Ze laat me door haar werk zien dat andere mensen met problemen geconfronteerd kunnen worden waarvan wij hier in Nederland geen besef hebben. Ze geeft kostbare jaren van haar leven aan deze meisjes, daar ben ik echt door ontroerd."

Ook het project in Cuba vindt ze bijzonder: "Als je hoort over de situatie in Cuba, dan realiseer je je hoe vrij we hier zijn. En het speciale aan dit project is dat het laat zien hoeveel de kerk daar kan doen. Ouderen worden in Cuba aan hun lot overgelaten. Als ik de mensen van dit project spreek, realiseer ik me weer heel goed hoeveel ons in Nederland is geschonken. Het maakt me nederig." Dat brengt ons bij het hart van de Adventsactie: "Dit werk, de Adventsactie, leert me de mensen te zien achter alle ellende," aldus Beate. "Het leert me dat ieder mens ertoe doet, dat iedereen een kind is van de Vader: de ouderen in Cuba, de piepjonge straatprostituees in Ghana en al die anderen. Ik vind het heel mooi om dat in Nederland uit te dragen, juist ook in de periode voor Kerstmis. Adventsactie biedt hoop en laat ook mensen buiten ons eigen blikveld delen in het licht van Kerstmis."

Beate Gloudemans: "Met Adventsactie laten we zien dat er veel goeds gebeurt."

1

< **1. Levende kerststal in St. Agatha**
Bijna 10.000 mensen bezochten vorig jaar de inmiddels beroemde kerststal in de St. Agatha te Beverwijk. Dit jaar is gekozen voor het thema 'Wie is mijn naaste?', uitgaande van de achtergrondgedachte dat we ons meer zouden moeten bekommeren om onze medemensen. Naast de stal is er daarom ruimte voor enkele andere tafereel, zoals 'de barmhartige Samaritaan' en 'de goede Herder'. De kerststal is te bezichtigen op zaterdag 15 en 22 december en zondag 16 en 23 december alsmede dagelijks in de periode vanaf 25 december t/m 6 januari, steeds van 12 tot 16 uur. De toegang is gratis, een bijdrage voor de kosten is zeer welkom! Adres: Breestraat 93, Beverwijk, website: >> www.elayparochie.nl >

2

< **2. Hoge onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice voor kosteres Ina v. d. Berg**

Kosteres Ina v.d. Berg is zondag 18 november aan het eind van de speciale viering ter gelegenheid van haar 50 jarig kosterschap in de H. Martinus kerk van Oosterend in de R.-K parochie Texel onderscheiden met een Pro Ecclesia et Pontifice. De onderscheiding werd aan Ina uitgereikt door pastoor Franklin Brigitha. De schriftelijke felicitaties van bisschop Punt werden voorgelezen. De parochie is Ina en natuurlijk ook haar man Wieb die haar trouw heeft ondersteund zeer dankbaar. Het echtpaar ontving een cheque waarmee een welverdiende reis kan worden gerealiseerd. >

3

< **3. Verlenging zending acht catechetische medewerkers**

Acht catechetische medewerkers hebben per 24 juni jl. de verlenging van hun zending als catechetisch medewerker kregen en daartoe de zegen ontvangen tijdens de opening van het Jaar van het Geloof op 11 oktober jl. De catechetisch medewerkers zijn onderscheiden van de catechisten die op De Tiltenberg hun opleiding hebben gekregen en die een bredere opdracht hebben. >

4

Deze catechetisch medewerkers hebben in het seizoen 2003-2004 een Kadercurus Catechese gevolgd van twaalf zaterdagen. Ze zijn gespecialiseerd in het geven van catechese (aan diverse doelgroepen) in de parochie(regio's). Zij ontvangen de verlenging van hun zending (opnieuw voor vier jaar) met instemming van hun pastoors. Hun namen zijn: Henny Hin (Den Burg), Tineke Kosterink (Zaandam), Phily Hinfelaar (Duivendrecht), Hans Bruijnzeels (Nieuw Venneep), Anita Onwezen (Nieuw Venneep), Luus van der Horst (Badhoevedorp), Marijke Elsenburg (Amstelveen) en Ton Schoelitz (Amsterdam-Noord/Almere: voor 1 jaar). >

< **4. Toerustingsdagen Eerste Communie begeleiders**

Op zaterdag 13 oktober jl. (Hoofddorp) en zaterdag 10 november jl. (Heiloo) vonden er toerustingsdagen plaats voor Eerste Communie begeleiders. Vijftig personen namen aan deze dagen deel. Er was een grote behoefte om met andere begeleiders uit te wisselen over de gebruikte methode en de eerste communie voorbereiding in zijn geheel. Ook op een bijeenkomst van de contactpersonen Geloofsopbouw/ Catechese op 13 november jl. in dekenaat Amsterdam stond de uitwisseling over de eerste communie voorbereiding centraal. In het bisdom Haarlem-Amsterdam doen ca. 2500 kinderen jaarlijks hun eerste communie. >

< **5. Adventsactie opent webshop!**

Onlangs ging de webshop van de Adventsactie online. U kunt er leuke producten van Pure Jute kopen en tegelijkertijd de Adventsactie ondersteunen. Er is speciaal voor Kerstmis bijvoorbeeld een sfeervolle tafelloper verkrijgbaar met de beroemde tekst van Franciscus: "Heer, maak mij een instrument van Uw Liefde." Er zijn ook diverse tassen en manden te koop en een banner om de Adventsactie in uw parochie te ondersteunen. Zie: >> www.webshop.adventsactie.nl <

5

Kerstmis 2012

Franciscus wil met eigen ogen zien wat er tijdens de Kerstnacht in Bethlehem gebeurde en richt in 1223 in Greccio een kerststal in.
Fresco van Benozzo Gozzoli, 1452

De Wijzen

De vierde Wijze uit het Oosten

Het Kerstverhaal werd mij als kind bijna met de paplepel ingegoten. Het was altijd wel weer spannend, maar het liep goed af. Het kindje werd geboren. Herders en engelen kwamen het eren en enkele dagen later de wijzen uit het oosten. Bijna ging het fout, omdat zij Herodes verteld hadden over het koningskind, maar dankzij de tussenkomst van de engel kon iedereen op tijd vluchten. De onnozele kinderen waren een triest onderdeel, maar eigenlijk kwam dat deel van het verhaal een beetje als collateral damage en ook pas na de echte kersttijd. De hoofdpersonen waren gered en de koningen gingen tevreden terug naar.....? Tja, dat weten we eigenlijk niet eens. Groot was destijds mijn ontsteltenis dat er wellicht nog een koning was geweest, die niet op tijd was gekomen en zijn hele leven was blijven zoeken naar het koningskind. Het is een oud volksverhaal over de vierde Wijze uit het Oosten.

Het verhaal van de drie wijzen uit het Oosten, Caspar, Balthasar en Melchior, is ons allen welbekend. Maar er was nog een vierde wijze, Artaban. Deze wijzen wisten uit oude boeken dat er ooit in het Joodse land een koning geboren zou worden die licht en vrede zou brengen op aarde. Als teken van zijn geboorte zou een grote nieuwe ster aan de hemel verschijnen. Als dat teken zou verschijnen, wilden ze samen naar Jeruzalem reizen om de nieuwe koning te begroeten. Ze zouden elkaar ontmoeten bij een tempel niet ver van Babylon. Tien dagen zouden ze op elkaar wachten en dan vertrekken.

Toen Artaban de ster aan de hemel ontdekte verkocht hij zijn huis en al zijn bezittingen en kocht drie prachtige edelstenen om aan de koning te schenken: een blauwe saffier, een rode robijn en een witte parel. Te paard ging hij op weg. Babylon was ver weg en hij moest grote afstanden afleggen. Op de tiende dag zag

hij eindelijk in de verte de muren van Babylon. Hij moest alleen nog door een donker bos van dadelpalmen. Maar toen echter trof hij een halfdode man op zijn pad. Hij moest zich wel over die man ontfermen. Hij ging water voor hem halen en maakte een drankje voor hem. Hij bleef bij de man totdat deze weer bij kennis en bij krachten was gekomen. De man was Joods en kon hem vertellen dat de volgens de profeten de Messias in Bethlehem geboren zou worden. Door het oponthoud miste hij echter zijn vrienden bij de tempel. Wel hadden ze een stuk perkament achtergelaten met de mededeling dat hij, als hij nog kwam, ze maar moest volgen door de woestijn. Hij was teleurgesteld en moest nu eerst zijn paard en een saffier verkopen om een kameel en voldoende leeftocht voor onderweg te kopen. Hij trok vervolgens alleen door de woestijn en kwam uiteindelijk drie dagen na de anderen aan in Bethlehem. Aan een vrouw met een pasgeboren baby vroeg hij of zij ook drie vreemdelingen had gezien die een pasgeboren kindje kwamen bezoeken. De vrouw had de rijke vreemdelingen gezien, die goud, mirre en wierook meebrachten naar eenvoudige mensen uit Nazareth. Maar ze waren onverwachts weggegaan en ook de man uit Nazareth was met zijn vrouw en zijn zoontje in het holst van de nacht vertrokken, vermoedelijk naar Egypte. Toen hoorden ze geschreeuw. De soldaten van Herodes kwamen het dorp binnenvallen om alle pasgeboren baby's te doden. Artaban ging in de deuropening staan en toen de soldaten bij het huisje kwamen liet hij ze er niet langs. Hij kocht de hoofdman om met zijn robijn en de soldaten lieten het huisje ongemoeid. Nu had hij alleen nog maar de parel over en was hij al weer te laat. Hij ging wederom alleen op reis, naar Egypte, in

de hoop daar het kind met zijn ouders te vinden. In Alexandrië vroeg hij raad aan een Joodse rabbi, die hem voorlas uit de profetieën over Israël. De koning die hij zocht zou men niet aantreffen in een paleis of tussen de rijken en de machtigen. Hij moest hem zoeken bij de armen, de zieken en de gevangenen. En Artaban ging weer op weg. Hij zag veel armen, zieken en gevangenen. Hij hielp hen met zijn kennis en probeerde troost te geven waar hij kon. Drieëndertig jaren gingen zo voorbij, maar de koning vond hij niet. Oud en moe kwam hij aan in Jeruzalem. Er heerste een dreigende sfeer in de stad. Er zou een kruisiging plaatsvinden van twee rovers en tevens van Jezus van Nazareth, die beweerd had de Koning der Joden te zijn. Artaban schrok, zou dit de koning zijn die drieëndertig jaar geleden in Bethlehem was geboren? Hoe was dit mogelijk? Maar misschien kon hij hem nog vrijkopen met zijn parel? Toen kwam er een troep soldaten voorbij die een meisje meesleepten dat verkocht was als slavin. En met zijn parel kocht hij haar vrij. Nu had hij geen haast meer en geen hoop meer. Met lege handen kwam hij aan bij het kruis, waar Jezus hem aankeek en hij ineens begreep hij alles. Zijn reis was ten einde en zijn geschenken waren aange-

nomen. Wat hij had gedaan voor anderen had hij gedaan voor deze Koning van licht en van vrede.

Telkens weer ontmoet dit verhaal mij ten diepste. De wijze die altijd net te laat is, alles kwijtraakt en dan uiteindelijk de Koning pas vindt als hij gekruisigd is. Een kerstverhaal met een slechte afloop. Maar eenmaal bij dat kruis begrijpt hij dat zijn hele tocht zinvol is geweest en al zijn geschenken aanvaard zijn. En toen was hij uiteindelijk toch heel gelukkig. Maar was er alleen een vierde koning? Of waren er nog meer? Koningen of wijzen die de weg kwijt raakten en nooit in de stal noch bij het kruis aankwamen? Er zijn veel versies van dit verhaal. Ook een Russische. En een kinderverhaal waarin een klein jongetje, de zoon van een van de koningen, de vierde koning is. Zo veel verhalen, kennelijk een algemeen gegeven. Wijzen die op zoek gaan naar de Koning die licht en vrede zal brengen. Wij allen kunnen die vierde koning zijn. Telkens komen wij voor keuzen te staan of op kruispunten der wegen. We zijn, net zoals de vierde koning, vrij om te kiezen. Verdwalen we onderweg of vinden we de waarheid? Dat is waarom ik dit verhaal met u wil delen.

Marieke Waterlander

De Engel

● Kerst 2012

Geloven:

Op heel wat momenten in je leven moet je iets geloven... of niet geloven.
Bijvoorbeeld als je ouders je iets beloven,
als je vriendjes je een verhaal vertellen of als mensen je over God vertellen.
Als je voor het altaar staat en elkaar trouw belooft
Misschien is elk geloof eigenlijk een kwestie van vertrouwen.
Of je gelooft hangt af van de betrouwbaarheid van degene die het zegt.

Komst:

Eens kwam een engel Maria zeggen, dat zij Moeder van God zou worden.
Het is Advent. Dat is: de Heer gaat komen.
St. Jan de Doper vertelt: Maak de weg klaar.
Er zijn vier zondagen. Dan is het Kerstmis.

Kerstmis:

Er zou een volkstelling komen.
Maria en Jozef gingen op weg naar Bethlehem.
Daar was geen plaats in de herberg.
Het was in een stal bij Bethlehem
Waar 'n stralend licht ons bracht
te midden van de dieren daar
zag ik Hem die nacht.
Maria droeg hem in haar schoot
en nu lag hij in het stro
dit kind dat hoop en liefde bracht
begon zijn leven zo.

Hoor de engelen overal
en vier opnieuw zijn komst
de mensheid leeft voor eeuwig nu
want Hij is een van ons.

(Bron: Een gedeelte uit het lied *Bethlehem van Rob de Nijs*.)

Een blijde gebeurtenis.

Met Kerstmis vieren wij de herinnering aan de Geboorte van Christus.
De tevreden soberheid van Kerstmis zal ons leren dat het de moeite waard is
om de Blijde Boodschap van Christus te aanvaarden. ●

Petra Vermeer

De Herberg

● 2013: Jaar van de Gastvrijheid

Afgelopen vrijdag was het weer zover: beide zoons hadden vrienden mee. Het huis was net geboend en stralend schoon en daar banjerden vier grote pubers dwars doorheen. Morsten kleverige frisdrank over de pas gedweilde vloer, kruimelden flink met de decemberspeculaas en hadden hun voeten ook al niet zo goed geveegd.

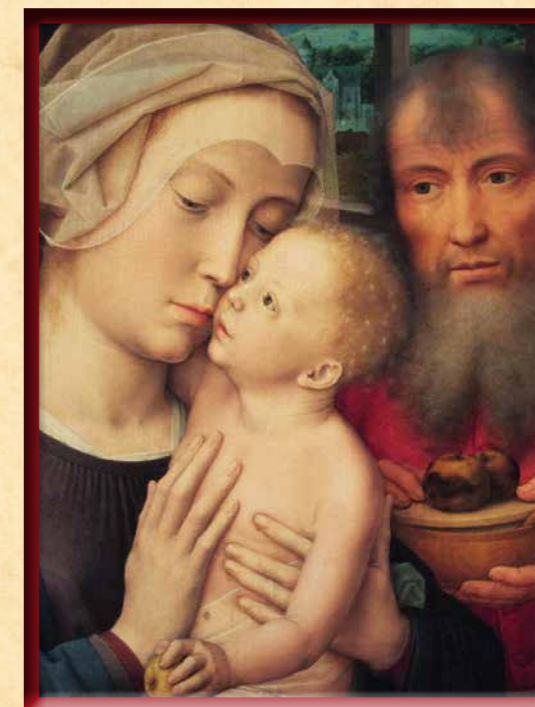
Daar ging mijn rustige begin van het weekend. In plaats van vredig met een boekje bij de brandende houtkachel te wachten op mijn man, loop ik mopperend achter een stel giechelende jongens aan en sla ze nog net niet om de oren met het stoffer en blik en een dweil, waarmee ze de rommel moeten opruimen, wat ze natuurlijk ook ontzettend grappig vinden. Afijn: het zet weer aan tot nadenken én goede voornemens.

Gastvrijheid schuurt. Het knaagt aan de randen van je eigen ruimte, morrelt aan je deur. Hoever wil je gaan? Ben je bereid je eten voor vanavond te delen? Je schone, opgeruimde huis beschikbaar te stellen aan de kinderen van een ander? Geef je onverwachte gasten je eigen bed of toch maar een matje ergens op de koude grond?

Laat ik in dit decembernummer mijn goede voornemen met u delen: ik zal de vrienden van mijn zoons volgend jaar steeds gastvrij ontvangen. Ik zal hen open en opgewekt tegemoet treden. Ik zal niet stiekem denken: "Waarom altijd hier?" Ik zal ze de woonkamer en televisie gunnen in plaats van die voor mezelf te claimen. Ik zal niet mopperen als de puberende gasten aan tafel mijn zelfgemaakte soep niet lusten, maar gewoon een extra brood aansnijden. Ze mogen blijven logeren en ik zal het gebrek aan privacy zonder morren accepteren en het extra wasgoed liefdevol wegwerken.

Ik laat u weten hoe het mij vergaat in mijn zelfverkozen jaar van de gastvrijheid. Het zal een uitdaging worden om hart en huis onvoorwaardelijk open te stellen. Laat staan hoe moeilijk het is als het om mensen gaat die je niet kent. Die op een dag aankloppen en om hulp vragen... ●

Margot de Zeeuw

De Herders

De herders in de velden...

“Er waren daar in de buurt herders, die in het veld overnachtten om de wacht te houden bij hun kudde. Opeens stond er een engel van de Heer bij hen en de heerlijkheid van de Heer omstraalde hen. Ze schrokken hevig. Maar de engel zei: ‘Schrik niet, want ik heb een goede boodschap voor u, een grote vreugde voor het hele volk. Vandaag is in de stad van David uw redder geboren; Hij is de Messias, de Heer.’” (Lc 2 8-11)

Op deze manier wordt in het evangelie de boodschap van de geboorte van Christus bekend gemaakt aan de wereld. Van alle mensen in Bethlehem en omgeving juist aan deze herders die in het veld lagen. In die tijd waren de herders in dienst bij een boer en werden door de samenleving niet echt als volwaardig beschouwd. Maar juist deze mensen hoorden als eersten de blijde boodschap.

In de Tweede Wereldoorlog was Pater Titus Brandsma gevangen in Dachau. In alle ontberingen die hij moest doorstaan door de bezetters bleef Pater Titus vasthouden aan zijn geloof. Hij leefde in feite het leven van Christus als priester en gevangene. Zo kon het voorkomen dat je om een van de bedden in de barak van de gevangenen verschillende gevangenen samen zag staan. Hier in deze uitzichtloze gevangenis vierde Pater Titus de H. Mis samen met de gevangenen. In de ogen van de bezetter was hij niets, maar hij gaf mensen hoop en wilde hun herder zijn, ondanks alle ontberingen die de bezetter bedachten om zijn wil te breken en zijn geloof te laten wankelen.

Paus Johannes Paulus II was de laatste jaren van zijn leven aan een rolstoel gekluisterd en heel veel mensen vroegen zich hardop af of het niet beter was dat de Paus zou aftreden. De meest positieve reacties waren “Laat die man toch van zijn oude dag genieten”, de minder positieve “Het is toch geen gezicht, zo’n oude zieke man”. Maar juist om dit laatste ging het Johannes Paulus II: hij wilde een gezicht geven aan al diegenen die ziek zijn of hulpeloos en die door de samenleving worden genegeerd of verborgen.

Titus Brandsma en Johannes Paulus II zijn beiden Zaligverklaard omwille van hun geloof en mogen voor ons voorbeelden zijn van goede herders. Hun voorbeeld was Christus, de Goede Herder. Hun voorbeeld mag ook het onze zijn. Christus noemt zichzelf de Goede Herder. Wij kennen allemaal de parabel van de Goede Herder, waarin Jezus zijn missie op aarde verklaart. Hij wil er voor ons zijn als Herder om ons de weg te wijzen, maar wordt door de samenleving verworpen, toen en ook in onze dagen.

De geboorte van dat kleine kindje in Bethlehem, wat wij vieren in deze dagen, de Geboorte van de Verlosser, laat die geboorte ook in ons hart plaatsvinden. Opdat Zijn boodschap van liefde en vrede ook in onze tijd weer gehoord mag worden, en dat wij samen met de Herder veilig mogen zijn. ●

Berry Klaassen

De Ster

Ster-mijmeringen

Pikdonker was het. We zochten onze auto die op een open veld geparkeerd stond. We waren net naar een pretpark geweest en iedereen was moe. Plotseling merkte onze oudste zoon op dat er in de hemel een heel felle ster te zien was. Ik legde hem uit dat de meest felle sterren ook planeten van ons zonnestelsel kunnen zijn. Het lijkt alsof ze licht geven doordat, net als bij de maan, de zon op ze schijnt. Nadat we al even op de grote weg waren, zei onze jongste dochter dat ze het zo leuk vond dat die felle ster met ons meevliegt. Ze vroeg zich af hoe dat nou kon, en waarom dat bij ons zo was (en dus niet bij anderen). Ik vertelde dat die ster blijkbaar graag bij ons wil horen, maar legde er wel bij uit dat het ook kwam omdat de ster zo ver weg staat.

Na een kleine 20 minuten konden de jongsten de zwaarte van hun oogleden niet meer aan. Het werd stil in de auto en ik begon te mijmeren. Mooie gedachte eigenlijk, dat de meest felle sterren zelf helemaal geen licht geven, maar het licht van de zon weerkaatsen. De meest mooie mensen die ik ken, zijn ook mensen die het licht van God weerkaatsen, en die niet zozeer zelf willen schitteren. En dan het idee van mijn dochter dat de felle ster met ons meegaat; een goede vriend blijft ook dichtbij, ook al is hij ver weg. De gedachte van mijn dochter dat de ster speciaal voor ons met ons meelift, komt ook overeen met een goede vriendschap; het geeft je het gevoel exclusief te zijn, maar sluit niemand buiten.

De twee opmerkingen van mijn kinderen deden me beseffen dat ik geen ster wil zijn, maar een planeet: het licht van de zon weerkaatsen en dichtbij de ander staan. En als het goed is, kost me dat minder moeite dan zelf te willen stralen... ●

Stefan van Aken

Op weg...

De vlucht naar Egypte

Wat wel de Arabische of soennitische Lente is gaan heten, ontwikkelt zich stilaan meer tot een menselijke tragedie. Het lijkt erop dat christelijke gemeenschappen die al twintig eeuwen lang in Egypte en Syrië bestaan, nu in hun voortbestaan bedreigd worden. Syrië, aanvankelijk het grote overgangsgebied tussen het westelijke Romeinse en het oostelijke Perzische rijk, vervulde al die tijd de rol van cultureel hart van het Midden-Oosten. En Egypte, toevluchtsoord voor de heilige Familie op haar vlucht voor Herodes, herbergt nog altijd de grootste christelijke gemeenschap van het gebied.

Overall langs de Nijl, vanaf de delta tot in Minya, in Midden-Egypte, wijzen christenen op bijzondere heiligheden, plaatsen waar volgens de overlevering Jozef en Maria met hun Kind hebben verbleven op hun gedwongen reis.

Wat is dat eigenlijk: een gedwongen reis? In de Bijbel is er dikwijls sprake van de opdracht van de Heer aan zijn uitverkorenen, om op reis te gaan: Noach in de Ark, Abraham naar Kanaän, Mozes door de Sinai; maar ook door de omstandigheden gedwongen: de broers naar Egypte ten tijde van de grote hongersnood, het volk naar Babylon en in de Grote Verstrooiing.

De vlucht, het wegtrekken, is een beeld van het leven. Wij worden altijd uitgenodigd om op reis, op tocht te gaan. Het is het eerste woord van Jezus tegen Johannes en Andreas: "Kom, en zie". Voor ons is het zaak gedurende ons leven te gaan ontdekken dat heel de werkelijkheid, ieder moment van onze geschiedenis, een geschenk is, een mogelijkheid. We zijn eraan gewend geraakt om ons af te sluiten, veilig in ons huis, met een overzichtelijke blik op de toekomst.

Maar de werkelijkheid laat zich niet buitensluiten. Ook van ons wordt gevraagd dat we op weg gaan, op weg naar onze bestemming. We weten waar we heen gaan, maar niet wanneer, niet langs welke weg. Zekerheid hebben we alleen over de betekenis van ons leven, het doel waarheen we op weg zijn, het gezelschap (de Kerk) dat ons als tochtgenoten is meegegeven. En is dat niet ruim voldoende?

Gaandeweg leren we dat heel ons leven afhankelijkheid is: we konden niets doen aan onze geboorte, onze opvoeding, onze gezondheid, onze liefde, onze gebreken en deugden. Het is allemaal gegeven als mogelijkheid, als geschenk dus. Wij maken niet, wij zijn gemaakt, wij worden gemaakt, nu, op dit moment. Wij zijn in handen van de Vader, die geen van zijn kinderen verloren wil zien lopen.

En wat ons gevraagd wordt? Oog te hebben voor onze medereizigers, dichtbij en veraf. ●

Wim Peeters

De geheimen van de letters

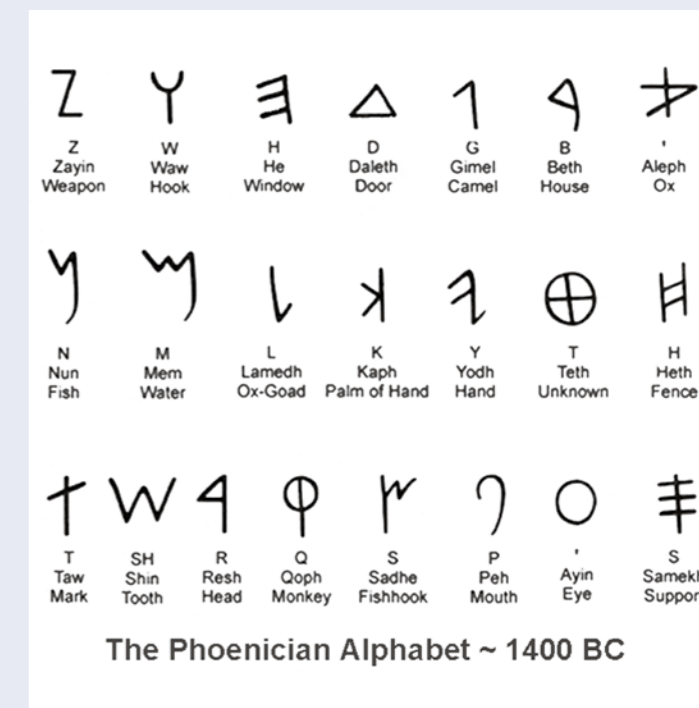
Onderstaande letters vormen het Hebreeuwse alfabet. De eerste letter (rechtsboven! Hebreeuws gaat van rechts naar links) is een *alef*, de tweede een *bet*. U herkent al ons woord alfabet,

dat uit het Grieks komt: alfa bêta, maar het Grieks komt weer uit het Semitisch, waarschijnlijk het Fenicisch. Het grappige is dat we in het Fenicische alfabet hieronder heel goed kunnen zien dat de letters verwijzen naar een beeld: de *alef* toont de horens van een stier, de *bet* is een huis, de *gimel* is een kameel, de *dalet* een deur, enzovoort. Hier is het Fenicische alfabet: ziet u de overeenkomsten?

Laten we naar de tweede letter kijken (boven, tweede van rechts). Dat is een Beth. Beth betekent huis, denk maar aan Bethlehem, huis van het brood. Nu kunnen we met enige goede wil in de Hebreeuwse vorm van de letter Beth ook een huis ontdekken!

Dat betekent dat het een beeldschrift is geweest. De aandachtige lezer zal opmerken dat het Hebreeuws meer letters lijkt te hebben dan het Fenicisch, maar dat lijkt maar zo: sommige letters hebben een andere vorm aan het einde van een woord en die staan er ook bij.

De letter Beth is bijzonder: de Hebreeuwse bijbel begint ermee. Die letter is in de Hebreeuwse Bijbel groter geschreven of gedrukt dan de andere letters. Waarom? Ook is er de letter *nun* (= vis) die in de Hebreeuwse bijbel ergens omgekeerd staat. De naam van Joshua ben Nun, Jezus zoon van de vis, een verborgen naam van Christus, heeft hiermee te maken. Maar over al deze geheimen een volgende keer! Bewaart u wel dit overzichtje? <

Marcel Poorthuis

Van onderop

De advent is een tijd van voorbereiding op Kerstmis. Dat betekent dat Gods Woord, Gods Wil zelf mens wordt. Hij wordt geboren als Jezus en in ons. Kerstmis is een geboortefeest. Een feest van de geboorte in onszelf, in de mens die ik ben. De kleur van boete en inkeer in de kerk is paars. Ook de adventskrans is versierd met een paars lint. Alleen op de derde zondag van de advent mag het paarse lint door rozerood vervangen worden ten teken dat Kerstmis nabij is. Dat is zondag Gaudete "verheugt u". De adventstijd nodigt ons uit om zorg te hebben voor anderen, in naastenliefde, in steun voor minderbedeelden en om de bisschoppelijke adventsactie financieel te steunen. Veel parochies schrijven in hun parochiebladen over een actie.

door Eleonora Hoekstra-Ros

de Schalmei

Vorig jaar werden de kerk-gangers van de **r.-k. parochie gemeenschap Onze Lieve Vrouw Visitatie te 't Zand N.H.** verrast na afloop van de kerstvieringen. Het kerkplein zag er iets anders uit dan men gewend was. Er stond een verlichte kerstboom en er brandden enige vuurkorven. Op tafels stond glühwein en warme chocolademelk klaar. Door de vele positieve reacties die het kerkbestuur ontving, is er besloten het dit jaar weer te organiseren.

In de **Sint Laurentiuskerk**, Verdrunkenoord 68 te Alkmaar kunnen parochianen op zaterdag 22 december naar Russische kerkmuziek luisteren, verzorgd door een gemengd koor. Een dag later en wel op zondag 23 december staat er in het parochieblad van de **R.-K. Parochie HH. Matthias - Laurentius Alkmaar** wordt er om 17.00 uur een vesperdienst gehouden in dezelfde Sint Laurentiuskerk door de Martinus Cantorij uit Zwaag met de Ceremonies of Lessons and Carols volgens de Engelse koortraditie.

ABUIS

Het spijt mij zeer dat ik een onjuist bericht heb geschreven over de Gerarduskalender. De Gerarduskalender Wittem is springlevend. Volgend jaar zal de kalender zeker weer verschijnen. Deze wordt uitgebracht door de paters Redemptoristen van het klooster Wittem en is een scheurkalender. Elke dag staat er op de voorkant een spreuk die aanzet tot denken. Op de achterzijde staan leuke mopjes, gedichten, taalgrapjes, puzzels, bezinningsteksten. Ik hoop dat u niet al te zeer geschrokken bent van het slechte bericht en dat u volgend jaar zeker weer een kalender bestelt.

Kerstpakettenactie, Adventsactie. Ik zie de oproep tot geven in alle parochiebladen van het bisdom verschijnen. De parochiegemeenschap Schoten doet in haar **parochieblad Noorderlicht** een oproep om voor de Stichting Save the Children in Centraal - Azië, babymutsjes te breien. In het bergachtig gebied is het zomers bloedheet en 's winters ijskoud. Voor pasgeboren baby's ontbreekt het aan warme kleding. Zij raken onderkoeld en lopen een longontsteking op. Deze kindertjes zijn te helpen door een mutsje te breien wat een pasgeboren baby'tje warm houdt. Ook is het mogelijk de stichting financieel te steunen. Breipatronen zijn beschikbaar. De mutsjes kunnen ingeleverd worden bij het parochiecentrum van Schoten. De werkgroep MOV draagt zorg voor verzending. Een hartelijk woord overleeft drie winters: spreuk van Cordaid Bond zonder naam. Wanneer heeft u iemand voor het laatst een compliment gegeven? Iets vriendelijks tegen iemand zeggen kost niets, maar kan zoveel voor de ander betekenen.

NOORDERLICHT

Bij het opheffen van de **parochie H. Geertruid** in Ruigoord zijn destijds een aantal kerkelijke zaken onder de toenmalige parochianen verloot. Zo ook een missaal in leder met een koper beslag uit 1886. Dit heeft een familie in september jl. teruggeven aan het parochiebestuur met de gedachte dat de H. Geertrudis nauw verbonden is met de **parochie van Haarlemmerliede**. Het is in grote dankbaarheid aanvaard. De parochie is er blij mee.

STEUN Zender

Parochieblad van de R.-K. PAROCHIE WIERINGERMEER

De bloemengroep van de **R.-K. Parochie Wieringermeer** werd door opheffing bedreigd. Twee dames gaan het werk voortzetten. Zij willen echter meer zijn dan een bloemengroep en zoeken nog uitbreiding. Zij hebben veel ideeën. In hun enthousiasme willen zij in uw tuin -voor zover mogelijk- wat takjes knippen. Zij zijn op zoek naar speciale takken, zoals een grillige druiventak, oude appelboomtakken en berkenstammetjes. Bovendien kunnen zij vazen, schalen en oud serviesgoed gebruiken. Voor de kersttijd zoeken zij nog kerstballen. Breng het langs aan de Eilanderbalg 5 Wieringerwerf.

JEUGD EN JONGEREN

De **R.-K. parochies van Haarlem - Kust** hebben een vierkalender uitgegeven in A3 formaat speciaal bestemd voor het jeugdwerk in die parochies. Op glad papier staat een jaaroverzicht van de vijf parochies. In de kalender staat overzichtelijk ingedeeld wanneer de gezinsvieringen worden gevierd, de 1e H. Communie plaatsvindt, de jeugdkoren de viering muzikaal opluisteren en meer. Alle ouders met kinderen in de basisschoolleeftijd hebben een vierkalender thuis ontvangen.

In de pastorie van de **H. Maria Magdalenakerk te Zaandam** wordt 18 januari 2013 een workshop gegeven over staan, zitten, staan, zitten, staan, knielen, staan, knielen, zitten, staan. Veel parochianen denken niet na bij deze lichaamshoudingen die men tijdens de Eucharistieviering aanneemt. Daarom wordt er een stukje achtergrond en geschiedenis gegeven die bij deze verschillende gebedshoudingen passen. Zo krijgt men meer een bewuste beleving van de liturgie. De workshop begint om 20.00 uur aan het Kalf 160.

Contactblad van de R.-K. Parochie De Goede Herder

Kijkt u in deze tijd ook zo uit naar het Groot Dictee der Nederlandse taal? Het Groot katholiek dictee is eerder en wel op zondagmorgen 9 december. Het wordt uitgezonden door RKK Radio 5. Later in de middag wordt de uitslag bekend gemaakt en is het na te kijken via de website van de omroep. In dit dictee zal de katholieke traditie opklinken. Grotendeels vergeten woorden worden weer opgepoetst en de rijkdom van het katholiek taalgebruik wordt weer voor het voetlicht gebracht. Dit alles staat te lezen in de **Overweg, het contactblad van de R.-K. Parochie De Goede Herder te Castricum.**

-OVERWEG-

Tot slot een wens die ik in het **parochieblad Sterre der Zee** van de **R.-K. Parochie Zeewolde** las. Een mooie wens, waarin eigenlijk alles wordt verwoord wat mensen wensen. Bij deze wens wil ik mij dan ook van harte aansluiten. En dat het jaar 2013 voor u een gezegend jaar mag worden.

Sterre der Zee

Ik wens u - en hen die u omringen het allerbeste voor het nieuwe jaar, geluk in grote en in kleine dingen maar bovenal: gelukkig met elkaar!

Paulus VI

Voor velen is Paus Paulus VI een vergeten paus. Hij is ingeklemd tussen de populaire Johannes XXIII en zijn charismatische opvolger Johannes-Paulus II. Beiden zijn inmiddels zalig verklaard. Paulus VI is voor velen enkel bekend door de encycliek Humanae Vitae. De studie van Jörg Ernesti komt tegemoet aan een behoefte. Hij doceert kerkgeschiedenis in Brixen. Deze bisschopsstad vervult een brugfunctie tussen het Duitse en het Italiaanse taalgebied. Omdat de meeste archieven over Paulus VI zich in zijn geboorteplaats Brescia bevinden, had Ernesti eenvoudig toegang tot de bronnen.

De nadruk in dit boek ligt op zijn pontificaat. Slechts één van de vier hoofdstukken waaruit het boek bestaat, belicht zijn kerkelijke loopbaan. Paulus VI kwam uit een familie van journalisten en politici. Hij wordt wel de meest Italiaanse paus van de 20ste eeuw genoemd. Onder Pius XII werkte lang hij op het staatssecretariaat. In 1954 benoemde deze paus Montini tot aartsbisschop van Milaan. Johannes XXIII creëerde hem in 1958 tot kardinaal.

Optimisme

In 1959 kondigde Johannes XXIII het Tweede Vaticaans Concilie af. Kardinaal Montini heeft zich de bedoelingen van deze paus eigen gemaakt, al waren er accentverschillen. Bij het begrip aggiornamento dacht kardinaal Montini niet zozeer aan vernieuwde formuleringen van de geloofsleer als wel aan andere methodes van zielzorg. Tot paus gekozen, besloot hij het concilie voort te zetten. Tijdens het concilie bemiddelde Paulus VI tussen de meer conservatieve en progressieve facties. Het was ook voor hem een tijd van optimisme. Hij verwachtte een opbloei van het kerkelijk leven.

Na het concilie werd de Kerk geconfronteerd met de protestcultuur van de jaren zestig. Voor een deel van de verlangens van de jeugd had de paus overigens begrip. Hij deelde het verlangen naar een authentieke, deemoedige en op de mensen gerichte Kerk. Bij dit alles was hij bezorgd om de centrifugale krachten die in verschillende kerkprovincies de kop opstaken. Hij zag het als zijn taak de eenheid te bewaren. Daarom was hij bijzonder bezorgd om Nederland. Het eerste probleem dat opdook was de Nieuwe Katechismus. Nederlandse katholieken koesterden bezwaren tegen de symbolische opvatting van de maagdelijke geboorte en de beklemtoning van het maaltijd karakter van de Eucharistie ten detrimente van het offer karakter. Een door de paus ingestelde commissie met drie door Rome en drie door de Nederlandse bisschoppenconferentie benoemde theologen kwam niet tot overeenstemming. Vervolgens stelde de paus een commissie in die bestond uit zes kardinalen. Deze stelde enkele correcties op. De vertrouwens-

breuk ontstond doordat de catechismus inmiddels in verschillende talen vertaald was. De bisschoppen gaven de correcties in een appendix uit, zonder in een nieuwe uitgave de gewraakte teksten te vervangen. Deze ontwikkelingen leidde ertoe dat de paus het bovengenoemde jaar van het geloof afsloot met de publicatie van een credo van het volk van God waarin de geloofswaarheden helder geformuleerd werden. Hij stuurde zelfs zijn vriend Jean Guitton, de bekende Franse filosoof, naar Nederland om de katholieken te waarschuwen.

Pastorale Concilie

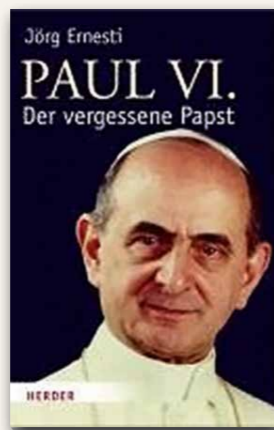
De vertrouwensbreuk tussen paus Paulus VI en de Nederlandse bisschoppen werd definitief door het zogenaamde Pastorale Concilie van Noordwijkerhout dat van 1966 tot 1970 plaatsvond. Op dit concilie werd vrijuit gediscussieerd over de opheffing van de celibaatsverplichting, de toelating van de vrouw tot het priesterschap, allerlei morele kwesties en het hernieuwd toelaten van inmiddels gehuwde priesters tot de ambtsbediening. Volgens paus Paulus VI namen de bisschoppen tegen dergelijke verlangens te weinig stelling. Hij meende dat het niet in overeenstemming met het concilie was dat een lokale Kerk in deze een eigen weg ging. Het gezag in de Kerk lag volgens paus Paulus VI niet bij een soort parlement, maar bij de paus en de bisschoppen. Ernesti merkt op dat de paus zonder toegeven tot dialoog bereid was en niet tot sancties overging (p. 236). Wel benoemde hij bisschoppen die bereid waren om loyaal aan Rome het kerkelijk beleid uit te voeren ondanks tegenstand van de publieke opinie.

Deze en andere ontwikkelingen brachten de paus in 1972 tot de uitspraak dat de rook van satan de Kerk was binnengedrongen. Ernesti plaatst deze opmerking in die tijd. Na de euforie van de jaren zestig, toen alles mogelijk leek, groeide ook maatschappelijk gezien een sterker pessimisme. De paus was in die dagen sterk geraakt door de beschadiging van de Pieta van Michelangelo door een geesteszieke. De paus koos met deze woorden voor een religieuze duiding van de maatschappelijke en kerkelijke crisis die in de jaren zeventig duidelijk werd.

Ernesti schetst een evenwichtig beeld van een gecompliceerd pontificaat. Hem komt de verdienste toe Paulus VI uit de coulissen van de geschiedenis te voorschijn hebben gehaald. De waardering voor deze grote man kan door lezing van deze genuanceerde studie enkel groeien. <

Hans de Jong

Jörg Ernesti, *Paul VI : der vergessene Papst*. Freiburg, Herder, 2012, ISBN: 978.3.451.30703.4, € 32,99

De uitdaging voor Panama én Nederland:**Vergeet het geloof niet!**

Het tweede document uit Vaticanum II is de constitutie "Lumen gentium". In deze constitutie met de naam: "Licht van de volkeren", is een volledig hoofdstuk gewijd aan de rol van de leken: de niet-gewijde gelovige christenen. Zij zijn actieve dragers van het kerkelijk leven, omdat zij in verschillende beroepen, in verschillende lagen van de samenleving, geroepen zijn om zich met hun eigen talenten in te zetten voor de bouw van een "nieuwe aarde". De kerk als gemeenschap van christenen wordt als een lichaam gezien, waarin ieder mens zijn eigen plaats en functie heeft.

Jongeren van de St. Jan-basiliek in Laren brachten tijdens een viering in maart van dit jaar op een groot scherm een directe Skype-verbinding tot stand met pater Roberto Gonzalez in Panama. Zij ondersteunden het initiatief van de stichting Solidariteit Panama (www.solidariteit-panama.nl) om geld in te zamelen voor een nieuwe rescue car / ambulance. Deze is inmiddels volop in gebruik. Uit dank voor de sponsors bezocht pater Roberto in oktober Nederland, samen met bisschop José Dimas Cedeño Delgado die bij deze gelegenheid tijd nam voor een interview.

Getuigen

In 2013 bestaat het christendom 500 jaar in Panama. In die tijd is er veel veranderd, mede door het Tweede Vaticaans Concilie. De vrucht van het concilie is volgens Mgr. Dimas dat iedere persoon zijn plek in de kerk heeft. Ook werklieden, gezinnen en jongeren hebben als leken een belangrijke rol te vervullen. De afstand tussen bisschoppen, priesters en het volk is hierdoor niet meer zo groot. Het Engelse woord "father" voor pastoor onderstreept deze positie. Van een "vader" wordt echter veel verwacht. Hij moet door zijn leven, en niet slechts door zijn woorden, getuigen van zijn geloof. Hiermee stelt hij een voorbeeld voor zijn kinderen, in deze vergelijking: de leken. Ook zij moeten door werk en daden van gerechtigheid, liefde en solidariteit hun geloof in praktijk brengen. Het voorbeeld dat hij zelf geeft is opvallend. Ondanks zijn emeritaat blijft de voormalig aartsbisschop zich volop inzetten voor zijn mensen, onder andere in het door hemzelf opgezette tehuis voor dakloze ouderen. Mgr. Dimas ziet dat Panama voor dezelfde uitdaging staat als Nederland. Daar waar economische ontwikkeling het leven van mensen steeds meer bepaalt, mag het geloof niet

Op 11 oktober, precies 50 jaar geleden, werd het Tweede Vaticaans Concilie in het leven geroepen, bedoeld om de kerk "bij de tijd te brengen". Het Jaar van het Geloof herdenkt deze gebeurtenis en stelt ons in de gelegenheid de vruchten van dit concilie te onderzoeken. In een reeks interviews wil missiesecretaris Evert Veldman ervaringen van bisschoppen uit verschillende werelddelen tegen het licht houden van de documenten van dit Concilie.

Mgr. Dimas: "Iedereen heeft een eigen, belangrijke rol binnen de kerk."

vergeten worden. De rol van missie krijgt hierdoor weer een actuele betekenis. Vanuit ons bisdom hebben sinds de jaren '60 verschillende missionarissen in Panama gewerkt, van wie pater Hulsebosch nog steeds actief is. Een succesvolle landbouwschool waar jaarlijks meer dan 300 jongens hun opleiding krijgen is vrucht van hun werk. Zij leerden de mensen volgens Mgr. Dimas te vissen in plaats van dat zij hen een vis gaven. De liefde maakt creatief en zet aan tot actie. De Panamese bevolking is dankbaar voor de inzet van onze missionarissen, gesteund door de mensen in ons bisdom, zoals bijvoorbeeld in de stichting in Laren. Mgr. Dimas zou graag zien dat jonge Panamese priesters naar Nederland zouden komen om als wederdienst ons te herinneren dat ieder individu de verantwoordelijkheid heeft om zich speciaal in te zetten voor de allerarmsten en een samenleving te creëren als het levende lichaam van Christus. <

Evert Veldman, missiesecretariaat

Uitnodiging:

Beleef het Jaar van het Geloof in Rome

Het was een bijzondere ervaring voor diaken Rob Mascini om de opening van het Jaar van het Geloof met de paus en vele anderen in de Sint Pieter te beleven. Hij mocht als diaken mee voorgaan. Een verslag van een bijzondere ervaring!

Lopend door de prachtige Sint Pieter in Rome realiseerde ik me hoe precies vijftig jaar geleden paus Johannes XXIII het concilie opende. Hij wilde de kerk weer bij de tijd en de wereld brengen. Want onze kerk heeft een eeuwenoude boodschap.... Er is Licht voor de volkeren, "Lumen Gentium" in het Latijn. En zo heette het belangrijke document dat het concilie aan ons en

onze wereld gegeven heeft. Het concilie heeft laten zien hoe deze eeuwenoude boodschap voor mensen van vandaag heel actueel mag zijn. In zijn preek sprak de paus hier ook uitdrukkelijk over.

De viering vond plaats op het grote Sint Pietersplein. Uit alle landen waren er bisschoppen gekomen. Zo

werd de universaliteit van de kerk gevierd. Ook patriarch Barthelomeus van Constantinopel en aartsbisschop Williams van Canterbury waren aanwezig. Zij vertegenwoordigden de orthodoxe en anglicaanse kerken.

Boodschap

Wat zou het prachtig zijn als we in het Jaar van het Geloof ook voor ons zelf weer dat Licht mogen ontdekken... Al 2000 jaar geeft de kerk de boodschap van Christus door: dat er met al ons pogen om elkaar lief te hebben, er een Liefde is die alles goed maakt, dat er een Vrede is die groter en rijker is dan alle aardse contracten en verdragen, dat er een Hoop is die verder reikt dan wat we hier op aarde kunnen bereiken.

Ik kom vaak in Rome. Dwalend door de stad denk ik aan hoe het christendom hier ontstaan is. De eerste christenen hier in Rome leefden van dit geloof. Ondanks de gruwelijke vervolgingen hielden ze

vol omdat ze verder durfden te kijken dat wat de Romeinse wereld hen kon bieden aan welvaart, aanzien en plezier. En terwijl zij onder groot gevaar in hun diaconieën opkwamen voor de armsten in de stad, voor de slaven, de zieken, de gevangenen, kregen ze zoveel bewondering dat steeds meer mensen zich bij hen aansloten.

Er is in Rome nog veel te zien over het leven van de eerste christenen uit de tijd van de vervolgingen en de eerste eeuwen daarna. De laatste jaren nodig ik parochianen, vrienden en bekenden uit om met me mee naar Rome te gaan. Dan lopen we door de opgravingen. We zien de oude kerken, de huisjes, de straten, diep verborgen onder de grond. Hier hebben die eerste christenen gewoond, de Eucharistie vierend. We bewonderen de grote basilieken, kijkend naar wat de mozaïeken ons te vertellen hebben. We zoeken ook de kleine kerken op, verborgen in straatjes achteraf, gebouwd op het

huis van een heilige of op het graf van een martelaar. Ik vertel de oude verhalen van heiligen en zondaars, van keizers en pausen. Iedere keer opnieuw is het al pratend met elkaar een verrijking van ons mooie geloof.

Van harte nodig ik iedereen uit die geïnteresseerd is om met mij zo'n rondgang door Rome te maken. Het is een prachtige gelegenheid om het Jaar van het Geloof te beleven. Deze pelgrimsreizen houd ik een paar keer per jaar. Ze worden verzorgd door de VNB (Vereniging van Nederlandse Bedevaarten). In 2012 zijn er pelgrimsreizen gepland van 16 tot 21 maart, van 25 tot 30 mei en van 19 tot 24 oktober. Als u meer wilt weten, kunt u de VNB bellen of mailen en vragen naar de reizen van diaken Rob Mascini naar Rome. U kunt de VNB bereiken via 073 6818 111 en >> info@vnbreizen.nl <

Diaken Rob Mascini

De viering met de pelgrims in de Friezenkerk

Bezoek aan de kerk van St. Cecilia.

Met pelgrims in de stad.

George W.J.M. van den Putten
John M.A. van den Putten

Voor persoonlijke
en deskundige begeleiding bij

•
Aan- en verkoop

•
Taxaties

•
Vastgoedmanagement

•
Assurantien

Bronsteeweg 45, t/o de rotonde
2101 AB Heemstede
Tel. 023- 528 54 12 Fax. 023- 529 03 89
www.vandenputten.com
vandenputten@era.nl

samenwerkend met
Nelissen & van den Putten
Financieel Adviseurs B.V.

Ruim 50 jaar actief in de regio

Van Harlingen Grondwater Management B.V.

VHGM is een ingenieurs- en adviesbureau
gespecialiseerd in het ontwerp en de realisatie van
duurzame klimaatsystemen
(d.m.v. grondwater uit bronnen)

Een energiebesparing van 50-80% kan hierdoor
gerealiseerd worden

Voor informatie:
Deken Zondaglaan 51
2114 EB Vogelenzang
Tel.: (023) 584 11 22
www.vhgm.nl

UITVAARTVERZORGING A. DE JONG

sinds 1966 een vertrouwd gezicht
voor een uitvaart vanuit het bisdom

persoonlijke begeleiding vanuit een familiebedrijf

Alle persoonlijke en rituele wensen zijn mogelijk.

voor vrijblijvende inlichtingen: tel.: (020) 676 1337
Cliostraat 42, 1077 KJ Amsterdam, dejong@uitvaart.nl
www.amsterdamuitvaart.nl

lid van de BGNU

uitvaartverzekeringen

Grootseminarie
St. Willibrord
Zilkerduinweg 375
2114 AM Vogelenzang
tel. 0252 345 345
www.tiltenberg.org

Denk je erover priester te worden?

Kijk eens op
www.tiltenberg.org
of kom langs op
De Tiltenberg!

Wilt u de priesteropleiding steunen? Uw gift is
zeer welkom op rek.nr. 54 64 t.n.v. Het Grootseminarie

Monumentenwacht Noord-Holland

Bouwkundige inspecties en
adviezen aan particulieren,
ondernemingen, stichtingen en
overheden over monumentale
gebouwen in Noord-Holland

- Beoordeling van offertes en
prijsoffertes
- Bereikbaarheids- en
veiligheidsplannen

info@monumentenwachtnoordholland.nl
www.monumentenwachtnoordholland.nl

T: 075 6474588
F: 075 6474593
Veerdijk 32, 1531 MS Wormer
Postbus 79, 1520 AB Wormerveer

Onbekende geschiedenis (67)

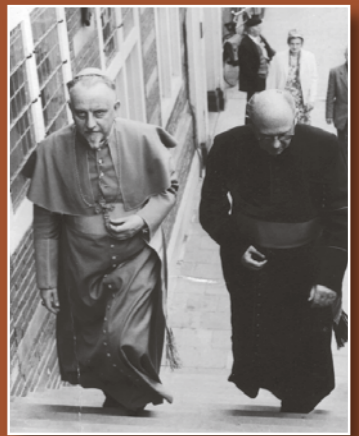
Dhr. Hans Christiaan de Vries uit Bovenkarspel is bezig met een onderzoek naar het werk van de religieus schilder Martinus Christiaan Schenk (1833-1911). In het depot van het Museum Catharijneconvent te Utrecht bevindt zich een schilderij van deze schilder dat in 1864 is gemaakt. Het schilderij is afkomstig uit de collectie van het vroegere Bisschoppelijk Museum, dat tot 1975 gevestigd was in de Jansstraat te Haarlem. Helaas is de naam van de daarop afgebeelde pastoor nog onbekend. Bij het beantwoorden van de vraag wie deze priester is, biedt de tekening van een kerkje met pastorie links onder op het schilderij mogelijk een aanknopingspunt. Vermoedelijk is deze geestelijke de bouwpastoor van deze kerk. Wie herkent deze pastoor of het kerkje of de pastorie? Stuur uw reactie naar Redactie Samen Kerk, t.a.v. dhr. Floor Twisk (archivaris), Postbus 1053, 2001 BB Haarlem. Per e-mail kan ook via: >> ftwisk@bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Onbekende geschiedenis (66)

Naar aanleiding van de door dhr. Kees Groenland uit Alkmaar ingezonden foto van een voor hem onbekende bisschop, die samen met deken Johannes Theodorus Maria Kraakman de trap oploopt naar de ingang van het Stadhuis aan de Langestraat te Alkmaar, is een drietal reacties ontvangen. Twee daarvan bleken correct te zijn.

De eerste goede reactie kwam van mw. Ellen van der Werf te Drachten. Zij had van haar broer Kees van der Werf, die vrijwilligerswerk doet in de Nicolaaskerk te Amsterdam, een exemplaar van het novembernummer van "Samen kerk" toegestuurd gekregen. Bij het doorbladeren van het blad viel haar oog op de onbekende foto en direct herkende zij de onbekende bisschop, hij was een neef van haar vader. De tweede goede reactie kwam van heel ver en wel van Pater Joseph Kokkelkoren uit Brazilië, een postabonnee van "Samen Kerk". De onbekende bisschop is Mgr. Franciscus Gerardus Kramer. Hij werd geboren op 3 juni 1903 te Oldenclooster in Friesland en trad in 1921 toe tot de congregatie van de Pater Franciscanen Minderbroeders (O.F.M.) te Alverna. Zijn kloosternaam was Constans. In 1929 werd hij als missionaris uitgezonden naar China, waar hij in 1946 te Peiping werd benoemd tot bisschop van Luanfu. Na een reeks hele moeilijke jaren, hij overleefde Japanse interneringskampen en massaprocessen van de communisten, kwam in China de wending en moest hij in 1952 het land verlaten. Hij vestigde zich in Katwijk aan den Rijn en was daar onder meer een tiental jaren rector van verpleeghuis "De Wilbert". Hij overleed op 24 januari 1998.

Opsporing verzocht (1)

De Z.E. Heer Jan Divendal te Weesp is op zoek naar exemplaren van het tijdschrift "Areopaag" dat werd uitgegeven door het Seminarie Warmond. En dan wel speciaal uit de periode 1934-1936 toen zijn vader Herman Divendal samen met klasgenoot Bertus Aafjes veel gedichten schreef in dit blad. Wie kan hem hieraan helpen? Graag uw reactie naar >> ftwisk@bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Opsporing verzocht (2)

Dhr. Jan van Schagen te Zeewolde is nieuwsgierig naar de teksten van de liedjes die rond 1950 werden gezongen tijdens de viering van de Eerste Heilige Communie. Hij herinnert zich flarden als "Jezus achter het gouden deurtje woont u daar dag en nacht" en "Hosanna, hosanna Lieve Heer die komen gaat voor de eerste keer". Wie kent ze nog? Graag uw reactie naar >> ftwisk@bisdomhaarlem-amsterdam.nl

P.S. Heeft ook u een onbekende foto van een kerkelijke gebeurtenis of een priester, pater of zuster en wilt u er meer van te weten zien te komen, dan kunt u deze opsturen naar de redactie van Samen Kerk, Postbus 1053, 2001 BB Haarlem. De foto ontvangt u zo spoedig mogelijk weer retour.

Kerstpuzzel

Horizontaal

1 voorloper v.d. piano, 6 lengtemaat, 8 pastoor, 16 wees gegroet, 17 kastelein, 19 prooi, 20 uitgang, 22 nooddrufft, 25 ochtendgewaad, 28 moed, 29 raar iemand, 31 videosysteem, 32 drinkgelegenheid, 34 soort zeewier, 36 meisjesnaam, 38 vallende ster, 40 oosters tapijt, 42 christelijk feest, 44 legaal, 46 wandeling, 48 dansfeest, 50 zwart agaat, 51 persoonlijk vnw., 53 weersverschijnsel, 54 naleven, 56 voordeel, 58 lijst van drukfouten, 61 slechte adem, 62 moeder van Jezus, 63 rondedans, 64 bedden-goed, 67 pret, 69 naschoolse opvang (afk.), 71 inspanning, 73 mannetje, 79 Europeaan, 81 Aziatische taal, 83 lanterfanten, 84 opschepper, 86 bouwland, 87 bovenste dakrand, 89 papegaai, 90 been, 91 noordnoordoosten (afk.), 92 Bijbelse figuur, 93 gegrepen, 95 eikenschors, 96 ruïne, 98 ontkenning, 99 broodsoort, 101 argeloos, 103 dun, 105 sinds geruime tijd, 107 bovendien, 108 sissend geluid, 109 Turks gerecht, 112 afzender (afk.), 113 biersoort, 114 zeer brandbare stof, 115 zeezoogdier, 116 soort handtas, 119 kerkelijke bediende, 122 mannetjeshond, 123 reeks wedstrijden, 125 eierpannenkoek, 127 tandkarpertje, 129 spie, 131 drijfveer, 133 kort baardje, 135 Aziatisch land, 137 ongetemd, 139 mopperen, 141 kledingstuk, 142 ouderwetse slaappleats, 143 pluim, 144 kruisvereniging (afk.), 146 de eeuwige verdoemenis, 147 jongensnaam, 148 predikstoel, 150 suffig, 153 telwoord, 155 sportploeg, 157 verzoeken te komen, 159 strafwerktuig, 161 vak op school, 163 toelatingstest, 164 gestold vleesnat, 166 afbeelding maken in koper, 169 vlekkenwater, 170 dwaas, 172 sturen, 174 gevoel, 177 jongensnaam, 178 vaarwel, 179 ouderwets, 180 knappe kop, 181 was getekend (afk.), 182 biermerk.

Verticaal

2 brochure, 3 jongensnaam, 4 familielid, 5 telwoord, 6 gabber, 7 soort scan, 9 militaire bepakking, 10 Internationale Arbeidsorganisatie (afk.), 11 loofboom, 12 voorzetsel, 13 buitenzijde, 14 regiment infanterie (afk.), 15 strooipoeder, 18 door middel van (afk.), 21 psychisch letsel, 23 plak chocolade, 24 alras, 26 elektrische eenheid, 27 in geen geval, 30 zoon van Adam, 32 start, 33 knoedel, 35 uitstekend, 37 rokersgerei, 39 platte steen, 41 scherp toelopend, 42 klein paard, 43 ophijsen, 45 zwaar metaal, 47 kerkelijk zangstuk, 49 herkenbaar teken, 52 loven, 55 zuivelproduct, 56 gevolg, 57 klapje, 59 gevaar, 60 stevige winterkost, 65 vrouwelijk schaap, 66 muziekinstrument, 68 onverbloemd, 70 ooruil, 72 deel v.e. boom, 74 ieder, 75 boomvrucht, 76 druppel oogvocht, 77 smalte, 78 algemene periodieke keuring (afk.), 80 veerkracht, 82 teleurstellend, 85 tegenzin, 88 omruilen, 91 Nederlandse norm, 92 muzieknoot, 93 venijn, 94 bazige vrouw, 95 beperkt van ruimte, 96 snuit, 97 weldoorvoed, 99 verkoopplaats met kramen, 100 sterkedrank, 101 wartaal, 102 verloren, 104 militaire insluiting, 106 het afbreken, 108 geestelijke, 109 voertuig, 110 bars, 111 buitenschoolse opvang (afk.), 113 maatschappelijk onaangepast persoon, 114 communicatiemiddel, 117 gepensioneerde, 118 energieleverancier, 120 plukken, 121 redactie, 124 draagbare muzikspeler, 126 aarzelen, 128 bergpunt, 130 droogvloer, 132 kwast in hout, 134 Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (afk.), 136 feestdans, 137 rijkelijk, 138 liefderijk, 140 gil, 142 vrouwelijk roofdier, 143 voorzetsel, 145 vier weken voor Kerstmis, 146 op dit ogenblik, 148 opslagplaats, 149 achterste, 151 masker, 152 gelinieerd, 154 zacht van inborst, 156 bericht, 158 teugje, 160 nieuw (voorvoegsel), 162 gevaarlijk, 165 meisjesnaam, 167 reuzenroofmeeuw, 168 voorste gedeelte v.e. schip, 170 soort gibbon, 171 Rijksdienst voor het Wegverkeer (afk.), 173 tocht, 175 symbool argentum, 176 lichtgevende buis, 177 symbool helium.

Stuur uw goede oplossing voor 22 januari 2013 naar de redactie van Samen Kerk, Postbus 1053, 2001 BB Haarlem. Onder de goede inzenders verloten we tien cadeaubonnen. Vermeld dus duidelijk uw naam en adres.

P	A	S	T	O	R		T	A	P	T	O	E
E		W	E		O		O					M
T		T	E	S	T	A	M	E	N	T		M
R	A	R	E	U		T		D	I	V	A	
U		O	M	R		O	M	A			U	
S	A	M	S	O	N		M	A	T	R	A	S
		P	L				T					

Oplossing 'n Beetje Crypto november 2012

De prijswinnaars van het cryptogram oktober 2012 zijn: W.P. Kruijver, Zaandam; J.J. van Lammeren, Uithoorn; mw. I.J.M. Rutte-Remkes, Purmerend. Hartelijk gefeliciteerd met uw prijs en blijf gezellig puzzelen.

	1	2	3	4		5		6	7		8	9	10	11		12	13	14		
15		16				17					18		19				20			21
22	23				24			25			26					27				
28				29				30			31				32		33			
34			35					36		37		38		39						
	40			41		42				43		44								
45		46			47				48		49		50							
51	52		53					54				55				56		57		
58		59				60		61							62					
63				64		65		66		67				68						
	69		70		71				72		73	74		75		76		77		
78		79		80		81				82		83								
84	85					86				87	88			89						
90						91				92				93				94		
						95				96				97				98		
99		100		101				102				103				104				
105			106					107				108				109		110	111	
			112					113				114			115					
116	117					118			119	120				121		122				
123								124		125				126		127		128		
								129	130			131				132		133	134	
135		136				137					138				139		140			
	141					142								143				144		
145				146					147				148					149		
150			151					152		153	154				155			156		
			157						158	159				160		161			162	
163								164		165		166		167		168		169		
								170				171			172			173		
174	175			176		177				178					179					
	180											181			182					

© Puzzelland

Breng de letters uit de overeenkomstig genummerde hokjes in het diagram over naar de hokjes hieronder. Indien de kruiswoordpuzzel juist is opgelost, ontstaat er een trefwoord.

87	179	177	163	11	29	72	102	45	110	28	26	20	139	50	74	32	59	117	68	146	5
----	-----	-----	-----	----	----	----	-----	----	-----	----	----	----	-----	----	----	----	----	-----	----	-----	---

Jong Katholiek Leiderschapstraining

Na succesvolle eerdere edities is er in 2013 weer een leiderschapstraining voor jongeren! Jongeren die verantwoordelijkheid nemen in werk, Kerk en samenleving zijn hard nodig. Ga je naar de WJD? Dan is de leiderschapstraining een perfecte voorbereiding! Ook jongeren die de training al eens gevolgd hebben, zijn welkom. Voor jou is de training een mogelijkheid tot verdieping. Je kijkt terug op je proces van een aantal jaren geleden, gaat hierover met anderen in gesprek en scherpt je plannen aan, zodat je opnieuw gemotiveerd je leiderschapstalent kunt blijven inzetten. Pak jij deze kans?

De leiderschapstraining wordt georganiseerd door Jong Katholiek in samenwerking met Xpand. Met professionele training, opdrachten en coaching gesprekken krijg je inzicht in je talenten en waarden. Je ontwikkelt jouw visie voor beroep, relaties, Kerk en samenleving. Hoe wil jij groeien? Het gehele traject wordt je begeleid door een persoonlijke coach. In elk weekend is er tijd voor bezinning, viering en gebed; momenten om de thema's door te laten dringen tot je hart en in alle rust te proberen Gods stem te verstaan. Ervaringen van deelnemers laten zien dat de leiderschapstraining een verrijking is voor je persoonlijke ontwikkeling en toekomstvisie!

Voor wie

De training is voor kerkelijk actieve jongeren van 18-30 jaar. Zowel jongeren die de training voor het eerst volgen als jongeren die de training al wel gedaan hebben. Jongeren die een leidinggevende rol hebben op de WJD zijn speciaal uitgenodigd!

De training wordt georganiseerd in drie weekenden:

- 11-13 januari 2013, Vogelenzang
- 22-24 februari 2013, Vogelenzang
- 5-7 april 2013, Driebergen

Een weekend duurt van vrijdagavond tot zondagmiddag. Je bent alle drie de weekenden aanwezig.

Prijs

De kosten van de leiderschapstraining bedragen 400 euro per persoon (all-in). We helpen je bij het vinden van sponsoring. Inschrijven en informatie opvragen kan, door te mailen naar >> julie@jongkatholiek.nl

Tweedaagse Training Jongerenwerk

Heb jij, of heeft u zorg voor jongeren en zoek je ernaar om jongeren (na-vormsel leeftijd) met de kerk te verbinden? Wil je jezelf hierin meer verdiepen en hier meer over leren? Dan is deze tweedaagse training wellicht iets voor jou!

Zaterdag 9 februari 2013

Op deze dag staat de jongere en zijn of haar belevingswereld centraal en hoe deze jongere zich verhoudt tot de kerk. Vragen die aan de orde zullen komen zijn: Wie is de hedendaagse jongere? Hoe verhoudt de jongere zich tot de kerk? Hoe kunnen we de kloof tussen jongeren en de kerk overbruggen? Wat zijn tips, best practices en aanknopingspunten hierbij? Inleider deze dag is Corjan Matsinger, trainer/docent aan de Jongerenwerkersopleiding van de Wittenberg.

Zaterdag 2 maart 2013

Deze dag staat het opzetten van jongerenwerk in de parochieregio centraal en hoe je dit aanpakt. Zaken die aan de orde zullen komen zijn: wat zijn de bouwstenen voor het opzetten van jongerenwerk? Welke materialen/methoden zijn daarbij te gebruiken? Er zullen op deze dag concrete materialen en methoden worden gepresenteerd. Inleiders deze dag zijn Marius van der Knaap en Matthijs Jansen van het Jongerenpastoraat en diverse vertegenwoordigers van de materialen/methoden.

Voor wie?

(A.s.) pastorale krachten en vrijwilligers in het jongerenwerk en voor ieder die zoekt om jongeren te begrijpen en met de kerk te verbinden.

Organisatie: De afdelingen Jongerenpastoraat en Catechese.

Data en locaties: Zaterdag 9 februari en zaterdag 2 maart 2013, beide in het Diocesaan Centrum, Hoogeweg 65 te Heiloo.

Tijdstip: Beide dagen van 9 tot 16.30 uur inclusief een Eucharistieviering.

Bijdrage: 45 euro voor beide dagen inclusief materiaal en lunch (aanbevolen is om beide dagen te volgen. De kosten voor één dag zijn 25 euro).

Informatie en aanmelding: bij voorkeur via >> www.jongbisdomhaarlem.nl of anders via >> info@jongbisdomhaarlem.nl S.v.p. bij aanmelding uw naam, parochie en eventueel dieet vermelden. Aanmelden s.v.p. vóór 1 februari.

Twitteren met God

Zojuist is dit boek van kapelaan Michel Remery verschenen bij Adveniat. In het boek beantwoordt de auteur 100 fundamentele vragen van jongeren over zaken als de oerknal en de schepping, de Bijbel, Jezus, het ontstaan van de Kerk, de reformatie en de Kerk nu. Hij doet dit in een tweet antwoord van 140 tekens, maar geeft daarnaast uitgebreide uitleg.

Hoewel het boek vragen van jongeren beantwoordt (cadeautip!), geeft het boek heldere achtergrond informatie voor een ieder die in de catechese actief is. In februari verschijnt het tweede deel van Twitteren met God. De kosten zijn 12,50 euro per boek. Voor meer informatie en om te bestellen: >> www.adveniat.nl

- >> 16 december
Jongeren kerstdiner in Heiloo
- >> 27 december- 3 januari
Jongerenontmoeting Taizé in Rome
- >> 31 december - 1 januari
Oud & nieuw bij zusters Karmelietessen in Vogelenzang
- >> 11 - 13 januari 2013
Jong Katholiek Leiderschapstraining I in Vogelenzang
- >> 19 januari 2013
Impulsdag Geloofsopbouw in Heiloo
- >> 9 februari 2013
Trainingsdag I jongerenwerk in Heiloo
- >> 22 - 24 februari 2013
Jong Katholiek Leiderschapstraining II in Vogelenzang
- >> 2 maart 2013
Trainingsdag II jongerenwerk in Heiloo
- >> 16 maart 2013
Stille Omgang in Amsterdam
- >> 24 maart 2013
Wereld JongerenDAG
- >> 5 - 7 april
Jong Katholiek Leiderschapstraining III in Driebergen
- >> 6 april 2013
BAVO-dag voor vormelingen in Haarlem
- >> 6 april 2013
Vorbereidingsdag begeleiders, WJD Rio
- >> 18 mei 2013
Diocesane vormselviering in Heiloo
- >> 1 juni 2013
Nachtelijke aanbidding in Langedijk
- >> 7 t/m 9 juni 2013
Vorbereidingsweekend voor deelnemers WJD Rio, (Be)leef je geloof! in Heiloo
- >> 13-31 juli 2013
Wereld Jongerendagen in Rio de Janeiro

Meer informatie:
www.jongbisdomhaarlem.nl

God is liefde

De eerste stap van de basisboodschap van het katholieke geloof

In het vorige nummer van *Samen Kerk*, heb ik aangekondigd dat in zes stappen de kern van het katholieke geloof aan de orde zal komen. Vandaag staat de eerste stap van de basisboodschap van het katholieke geloof centraal: **God is liefde**.

God heeft ons als eerste liefgehad

Het verhaal van het christelijke geloof begint allemaal met een God, die vanuit Zijn ongelofelijke liefde voor elk mens, het initiatief neemt. "Wij hebben lief, omdat Hij ons het eerst heeft liefgehad" (I Johannes 4,19) schrijft de apostel Johannes.

Het verhaal van de verloren zoon uit de Heilige Schrift (Lucas 15, 11-32), laat ons iets zien van de ongelofelijke liefde die God de Vader voor elke mens heeft. Een vader heeft twee zonen, die ervoor kiezen om van hem verwijderd te leven. De jongste maakt bij voorbaat de erfenis op in een ver land en komt na een periode van ellende weer bij zijn vader terug. Hij wordt letterlijk als een verloren zoon door zijn vader binnengehaald. De oudste zoon leeft wel thuis, maar heeft slechts een werkrelatie met zijn vader en leeft geestelijk verwijderd van hem. Als hij boos is, omdat zijn vader bij terugkomst van zijn jongste broer een feest geeft, vraagt zijn vader hem om zijn hart voor de feestvreugde te openen. Het verhaal laat in het midden of de oudste zoon dit gedaan heeft.

In deze parabel is de houding van de vader onbegrijpelijk. Het laat iets zien van het karakter van God, die ernaar verlangt om elke mens tot de vrijheid van de liefde te brengen. Hij laat ons gaan en zwijgt. En Hij wacht... en wacht... Hij wacht, totdat wij bij Hem terugkomen, zowel de jongste als de oudste zoon. Hij is een unieke Vader, die onvoorwaardelijk van zijn kinderen houdt.

Verkeerde godsbeelden

Vaak vinden we het moeilijk om de liefde van God te ervaren in ons leven, zeker als we weinig menselijk liefde hebben ervaren of als er tegenspoed is in ons leven. Ook kan een bepaalde manier van leven de liefde van God in de weg staan, bijvoorbeeld als we niet kunnen vergeven

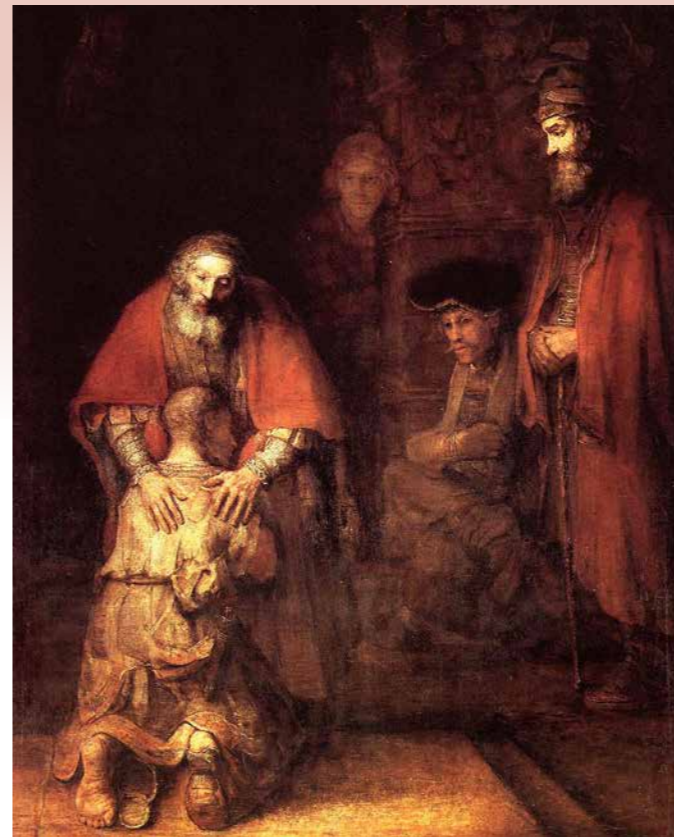
(hierover gaat het de volgende keer bij de tweede stap over de zonde). Ook is het mogelijk dat we een verkeerd beeld van God de Vader hebben, bijvoorbeeld door wat we met onze aardse vader hebben meegemaakt. We denken dan bijvoorbeeld dat God niet te vertrouwen is, dat Hij doof is, dat Hij niet werkelijk geïnteresseerd is in je of als een politieman of een rechter naar je kijkt. Al deze godsbeelden - bewust of onbewust aanwezig in ons leven - helpen niet mee om te geloven dat God van je houdt.

Kijk naar Jezus!

God weet dit en is ons daarom te hulp gekomen. Juist met Kerstmis vieren we dat Hij naar de wereld is gekomen en mens is geworden in Jezus Christus. *Kijk naar Jezus, dan zie je wie en hoe God is!* Mag ik u uitnodigen om deze Kerst het verhaal van de verloren zoon of wel de barmhartige Vader (opnieuw) te lezen, een verhaal dat Jezus ons zelf vertelde? (Lucas 15, 11-31). En vraagt u de heilige Geest dan van tevoren of Hij u mag inspireren bij het lezen van de tekst?

Voor wie meer over dit onderwerp wil lezen, is het boek van Henri Nouwen *Eindelijk Thuis, Gedachten bij Rembrandts 'De Terugkeer van de Verloren Zoon'* een aanrader. Nouwen identificeert zich in het boek achtereenvolgens met de verschillende personages van het bekende schilderij van Rembrandt: de jongste zoon, de oudste zoon en de barmhartige Vader. Nouwen: "Zelden werd Gods onmetelijke, barmhartige liefde op een dergelijke aangrijpende manier tot uitdrukking gebracht. Elk detail van de gestalte van de vader - zijn gelaatsuitdrukking, zijn houding, de kleur van zijn kleed en bovenal het stille gebaar van zijn handen - getuigt van Gods liefde voor de mensen, een liefde die er vanaf het begin al is geweest en die er altijd zal zijn" (p. 102). <

Mirjam Spruit

De basisboodschap van het katholieke geloof in zes stappen

1. Wie is God? God is liefde, Hij houdt van mij.
Waarom ervaar ik die liefde dan niet?
2. Er staat iets tussen mij en God: de zonde, gebrokenheid.
Hoe nu verder?
3. Verlossing door Jezus: zijn menswording, passie en verrijzenis bewerken verzoening.
En dan? Wat is mijn antwoord?
4. Geloof en bekering: ik vertrouw me toe aan Jezus en volg Hem na.
En verder?
5. Ik hoef het niet alleen te doen: de heilige Geest is mijn Helper en...
6. ... ik mag deel uitmaken van de kerkgemeenschap.

Impulsdag Geloofsopbouw op zaterdag 19 januari a.s.

Op zaterdag 19 januari 2013 wordt in Heiloo de jaarlijkse Impulsdag Geloofsopbouw georganiseerd. Het thema van dit jaar is "De missionaire kerk: Een kerk met missie!".

In de ochtend verzorgt **Hilde Kieboom van de Sint Egidius gemeenschap te Antwerpen** een algemene inleiding op het thema en in de middag zijn er diverse workshops om dit thema in de praktijk vorm te geven. De dag is bedoeld voor pastorale krachten en begeleiders op gebied van de geloofsopbouw (catechese, huwelijk &

gezin en jongeren) en voor een ieder die er naar zoekt het Evangelie verstaanbaar te maken in deze tijd. Wat kan een parochie(regio) betekenen voor mensen die weinig of niet-kerkbetrokken zijn? Hoe pak je dat aan op de terreinen van jongeren, catechese en (jonge) gezinnen?

U kunt kiezen uit diverse workshops: *Waar draait het om in het katholieke geloof? In 6 duidelijke stappen* (door: Marius van der Knaap, medewerker Jongerenpastoraat); *Met de genade meewerken: aanknopingspunten voor catechese in een missionaire situatie* (door: Chris C.G.M. 't Mannetje), *Hoe kan een parochie missionair zijn ten aanzien van gezinnen?* (door: afdeling Huwelijk & Gezin); *Hoe kan een parochie regio missionair zijn ten aanzien van jongeren?* (door: Matthijs Jansen, medewerker Jongerenpastoraat).

De dag duurt van 11 uur (vanaf 10.30 uur inloop) tot 16.30 uur en wordt gehouden in het Julianaklooster, Hoogeweg 65 te Heiloo. De dag wordt georganiseerd door de dienst Geloofsopbouw van het bisdom Haarlem-Amsterdam (Catechese, Huwelijk & Gezin, Jongerenpastoraat).

Voor meer informatie en aanmelding

>> www.jongbisdomhaarlem.nl of
>> info@jongbisdomhaarlem.nl of
(023) 511 26 35.

Via dit adres of telefoonnummer is tevens een folder van de dag aan te vragen.

Minicursus Theologie van het lichaam voor jongeren

Een nieuwe taal voor een nieuwe generatie

Wat houdt jou bezig? Je wilt geaccepteerd worden zoals je bent, belangrijk gevonden worden, veel vrienden en vriendinnen maken en je bent nieuwsgierig naar alles wat met relaties en seksualiteit te maken heeft. Is dat vreemd of raar? Absoluut niet. Iedere mens verlangt naar echte liefde, vriendschap en iedereen wil relaties opbouwen die er echt toe doen. De cursus die we jou aanbieden gaat in op tal van vragen die je hier over kunt hebben.

- *Wat is het verschil tussen lust en échte liefde?*
- *Hoe vervul ik de verlangens van mijn hart?*
- *Wat is de betekenis van mijn leven?*
- *Wat moet ik met al mijn seksuele verlangens?*
- *Heeft God ook iets met seks te maken?*
- *Hoe ver is té ver?*
- *Kan ik wel opnieuw beginnen als ik spijt heb over de keuzes die ik heb gemaakt?*

Deze onderwerpen zijn diamanten die iedereen van jong tot oud blijven boeien. Maar deze cursus is speciaal voor jongeren zoals jij, want het gaat over jouw ervaringen, jouw vragen en die van je leeftijdsgenoten. Geen ingewikkelde verhalen, maar alles op een eenvoudige manier uitgelegd in een taal die jij begrijpt, met voorbeelden die uit het leven zijn gegrepen.

We sluiten de eerste cursusavond aan bij de maandelijkse avond van Lifeteen Haarlem. Alle geïnteresseerde jongeren zijn van harte welkom! Doe mee, mis niets en ontdek Gods geweldige plan voor jouw leven. Je zult ervaren dat je uniek geschapen bent voor grootse dingen! Geef je op via >> www.hoeksteen.org. Wees er snel bij, want VOL=VOL.

Voor wie en door wie?

De cursus is bedoeld voor 14-18 jarigen en wordt georganiseerd door de afdeling Huwelijk & Gezin Bisdom Haarlem-Amsterdam.

Data: zondag 20 januari 2013 17.00 - 21.00 uur, aanvang met maaltijd en H. Mis
zondag 27 januari en 3 februari 2013 17.00 - 21.00 uur, aanvang met maaltijd

Cursusbijdrage: € 7,50 (2,50 per avond, betalen op de avond zelf)

Locatie: Sint Jan de Doperkerk
Amsterdamstraat 57
2032 PN Haarlem

Ga je trouwen?

De belangrijkste dag van je leven! Omdat het zo'n belangrijke dag is doe je er alles aan om hem goed te organiseren. Je stopt er veel tijd, geld en energie in om de start van je leven als echtpaar onvergetelijk te maken. Misschien houd je weinig tijd over voor elkaar en zou je ook wel eens over de betekenis van het huwelijk voor jullie beiden willen nadenken. Of wil je samen praten over je toekomstverwachtingen, juist in deze belangrijke periode van jullie leven. Het zijn immers de dagen en weken en jaren na die onvergetelijke dag waar het werkelijk op aankomt. Dat worden de dagen dat je hoopt gelukkig met elkaar te zijn. Dat je lief en leed deelt. Dat je je beloofde trouw in praktijk mag brengen en elkaar in voor en tegenspoed mag dragen. Wanneer ook jullie goed voorbereid aan je huwelijksleven wilt beginnen en samen echt gelukkig wilt blijven, dan kan je je aanmelden voor de volgende huwelijksvoorbereidingscursus.

Praktische informatie

De cursus wordt gegeven door een team van vijf personen. Er is een echtpaar bij, een priester, een diaken en een pastoraal werker. Allen hebben ruime ervaring met het huwelijk. Ieder vanuit zijn eigen perspectief en kennisachtergrond. Er zullen onderwerpen aan bod komen als: Wat beloof je elkaar nu eigenlijk? Wat is de plaats van God in een huwelijk? Seksualiteit; Wat is de betekenis en wat zijn valkuilen? Hoe verder in tegenspoed? De locatie zal nog worden bekendgemaakt, maar zal zeker nabij het centrum van Amsterdam zijn. De cursus is steeds op de volgende dinsdagavonden: 15 januari, 22 januari, 29 januari, 5 februari, 12 februari, 26 februari, 5 maart. Voor aanmelding en meer info kun je terecht op >> www.hoeksteen.org.

Kerstmis in de Kathedraal

Zondag 23 december

20.00 uur Festival of Nine Lessons and Carols met zang van de Bavocantorij
De toegang is gratis

Zaterdag 24 december

17.00 uur Kinderviering m.m.v. groep 5 van de Koorschool St. Bavo

20.30 uur en 23.00 uur Nachtmissen met zang van het Kathedrale Koor.

De vaste misdelen zijn uit Pastormesse van Anton Diabelli

Voor de nachtmissen zijn kaarten nodig. Deze zijn af te halen in de kathedraal na de hoogmissen op 9 en 16 december. Voor de tweede nachtmis zijn ook kaarten voor aanvang van de viering achter in de kathedraal af te halen.

Zondag 25 december

10.00 uur Pontificale Hoogmis met zang van het Kathedrale Koor.

De vaste misdelen zijn uit de Krönungsmesse van W.A. Mozart

Voor deze viering zijn geen kaarten nodig.

Cornelis J.M. van Leeuwen & Zoon
 Meubelmaker en Binnenhuisontwerper
 Belt 18 - 1777 HH - Hippolytushoef - Holland

Lectori Salutem,
 Meubelmakerij & Atelier maakt kerk- en wereldlijke meubelen op maat, naar uw of ons ontwerp, in alle houtsoorten en stijlen.
 Eveneens reparatie en restauratie of vermaken/aanpassen van bestaande meubelen en antieke objecten.
 Voor brochures en/of telefonische informatie:
 0227-59 3003 // 06-12789090

Gespecialiseerd in begraafplaats werkzaamheden

Grafdelven | Ruimen van graven | Individuele op- en herbegravingen | Grafkelders
 Verzamelgraf kelders | Urn muren en kelders | Uitbreiding en herinrichting
 Groenvoorziening | Padverharding | Restauratie en onderhoud grafmonumenten

De Hout 47, 1607 HB Hem | tel. 0228-544 484
 mob. 06-539 691 11 | info@begraafplaatservice.nl

Vreeker
 Begraafplaatservice BV

WWW.BEGRAAFPLAATSSERVICE.NL

Lourdes Bedevaarten Per nachttrein, bus of vliegtuig

Voor pelgrims uit heel Nederland

Reizen met meerwaarde

In 2013 bieden wij reizen aan naar:

- Lourdes
- Amsterdam (Stille Omgang)
- Banneux
- Pater Pio (Zuid-Italië)
- Assisi / Padua
- Bedevaart op maat
- Israël

Limburgse Bedevaarten
 Stichting Organisatie Limburgse Bedevaarten
 Raadhuisplein 1
 6226 GN Maastricht
 tel. 043 321 57 15
 info@bedevaarten.com
 www.bedevaarten.com

Vraag nu onze brochure aan!

PRONK BOUWT MET MEERWAARDE

PRONK LEIDENDEKERS BV
 leidekwerk
 lood-, koper- en zinkwerk
 ladder- en klimhaken

Vakgroep Restauratie

Machinestraat 2, Postbus 20, 1749 ZG Warmenhuizen
 Telefoon (0226) 391374, fax (0226) 392032
 E-mail: info@pronkbouw.nl, website: www.pronkbouw.nl

ontwerp en productie van
 magazine | krant | boek
 huisstijl | folder | website
 scherpste prijzen voor drukwerk

novente
 vormgevers

www.novente.nl

DE GESTOLEN BRON VAN ARSACAL

Tekeningen en teksten: Marieke Waterlander

34 LUPE EN THOM ZIJN DOOR DE BETWETERS VAN HEDON GETEST EN OMDAT HUN DNA IN ORDE WAS, ZIJN ZIJ DOORGESTUURD NAAR HET OPLEIDINGSINSTITUUT. DAAR VERTELLEN HUN NIEUWE KLASGENOTEN HOE MOOI EN PERFECT HEDON IS. IEDEEREEN IS ER GEZOND EN GELUKKIG EN IEDEEREEN DRAAGT BIJ AAN HET ALGEMEEN BELANG. MAAR ER IS IETS WAAR NIEMAND OVER WIL PRATEN.

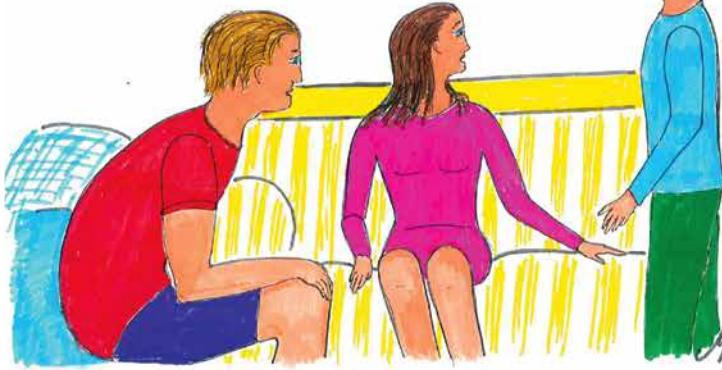
35 HET IS HIER WEL ALLEMAAL HEEL STRAK EN PERFECT. JE ZIET NERGENS OUDE OF ZIEKE MENSEN.

37 IEDEEREEN VERPLICHT GELUKKIG ZAL JE BEDOELEN. EN ANDERS HALEN ZE JE WEG. NAAR SANERING OF REGENERATIE.

36 JA, HET LIJKT ALLEMAAL HEEL MOOI, IEDEEREEN IS GELUKKIG.

38 HI, IK HEET SEGUNDO. MIJN FAMILIE WORDT BINNENKORT UIT ELKAAR GEHAALD. MIJN BABYZUSJE IS NIET HELEMAAL GOEDGEKEURD EN NU KOMEN ZE HAAR WEGHALEN. JE MAG HIER ALLEEN LEVEN ALS JE KUNT WERKEN VOOR HET ALGEMEEN BELANG. EN MIJN MOEDER WORDT DAN ONGELUKKIG EN MOET NAAR SANERING. EN MIJN VADER MOET DAN EEN NIEUWE, GELUKKIGE PARTNER ZOEKEN. MAAR WIJ ZIJN LIEVER SAMEN ONGELUKKIG DAN ALLEMAAL ALLEEN GELUKKIG. MAAR DAT MAG NIET. HOE IS HET BIJ JULLIE? KUNNEN JULLIE ONS HELPEN ONTSNAPPEN? MIJN BROER PRIMO IS AL BIJ DE OPSTANDIGEN IN LEEGLAND.

39 ZE GAAN SAMEN EEN ONTSNAPPINGSPLAN BEDENKEN.

40 AF EN TOE KIJKEN OF ER GEEN CONTROLEUR STAAT AF TE LUISTEREN HOOR!

41 HET PLAN IS ALS VOLGT: DE VADER VAN SEGUNDO NEEMT THOM EN LUPE ZOGENAAMD MEE OP EXCURSIE NAAR DE ARCHEOLOGISCHE OPGRAVINGEN VAN HET OUDE ARSACAL IN LEEGLAND. SEGUNDO'S MOEDER EN DE BABY WORDEN VERBORGEN IN DE ACHTERBAK VAN DE AUTO.

42 LIEFSTE, IK ZAL HEEL VOORZICHTIG RIJDEN EN HIER HEB JE DE FLES OM DE BABY STIL TE HOUDEN BIJ DE POORTWACHTERS.

WORDT VERVOLGD...